

Români în Andalucía

Publicație pentru românii din Andalucía și întreaga Spanie. Apare lunar. Anul III, Nr. 20, Mai 2023

Protocol de cooperare între

Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni

„Împreună cu Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, ne-am angajat printr-un protocol de cooperare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Românii de Pretutindeni să facem noi pași pentru sprijinirea comunităților românești din afara granițelor. Ne dorim ca românii să fie mai uniți în jurul valorilor noastre, în jurul credinței și în mijlocul Bisericii, indiferent unde au ales să trăiască. De aceea, vom susține diaspora și comunitățile istorice prin proiecte educaționale, prin promovarea tradiției și a spiritualității, prin programe culturale și mai ales prin dialog. Vrem să le fim un sprijin real celor care astăzi sunt departe de casă”, a declarat Secretarul de Stat, Gheorghe Cărciu

pag. 11

Valeru CIUREA, pag. 12-13

Ziua națională a portului popular tradițional din România „România de la Argeș”

Cu prilejul Zilei naționale a portului popular tradițional din România, sub genericul „România de la Argeș. Noi păstrăm tradiția!”, la Mioveni s-a desfășurat cea de-a șaptea ediție a Paradei portului popular din România în organizarea Centrului Județean...

Legea educației, între dispute și așteptări

Gelu SABĂU, pag. 3

Jurnal de călătorie

Maria Mazilu, pag. 7

Thailanda, pentru fiecare

La începutul anului am revenit în Thailanda, cu intenția de-a mă relaxa și odihni. Activitatea de explorare o rezervasem pentru alte țări din Asia de Sud - Est în care aveam să ajung. Am ținut să întâlnesc întâi Bangkokul. Nu mă incitaseră atât păreri apreciative pe care le auzisem, cât mai degrabă cea negativă și destul de categorică a unei amice.

Un oraș mare, pe alocuri amețitor de zgomot și mișcare, dar în care găsești liniște și calm odată ce te retragi pe străduțele întortocheate și lăturalnice. Bangkok e amestecul a tot ce ...

Ionuț Țene

pag. 2

Românii devin o puternică și recunoscută minoritate pe pământul binefăcător al Spaniei!

În ultimii ani românii au devenit comunitate activă, puternică, bine integrată în mediul spaniol, care joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea relațiilor bilaterale și reprezintă un important contributor la dezvoltarea economiei spaniole, dar și a celei românești. Aici sunt active aproape 100 de asociații de români în Spania, ale căror obiective declarate le constituie facilitarea integrării românilor în societatea spaniolă și păstrarea identității lingvistice și culturale românești. În Spania sunt 121 de parohii ortodoxe. În afara comunității ortodoxe, o dezvoltare importantă în rândul comunității românești au avut-o comunitățile neoprotestante (105 biserici penticostale, 24 de biserici adventiste, 9 biserici baptiste, 8 biserici greco-catolice, 4 biserici romano-catolice și 2 biserici evangheliste).

editorial

Românii devin o puternică și recunoscută minoritate pe pământul binefăcător al Spaniei!

Valul masiv de români, care au emigrat în Spania după ridicarea vizelor în anul 2002, au creat azi o puternică comunitate de limbă, cultură și spiritualitate românească pe pământul binefăcător al țării care l-a născut pe Don Quijote. Românii au găsit în Spania un popor primitor și ospitalier și un stat spaniol deschis la noile provocări. Spaniolii erau obișnuiți cu românii încă de pe vremea lui Franco, când zeci de mii de români s-au așezat aici după cel de-al doilea război mondial. Azi, românii din Spania sunt deja cea mai mare minoritate. Românii au devenit vectori culturali, politici și economici remarcabili, iar limba lui Eminescu se aude peste tot pe străzile orașelor iberice. Ministerul Incluziunii din Spania spune că sunt 1,1 milioane de români în peninsula iberică, desigur doar peste 600.000 mii ar fi cu forme legale de rezidență, restul de români fiind sezonieri sau chiar fără forme legale. Românii din Spania au devenit astfel o voce puternică și recunoscută în politica locală sau regională și un vector economic de referință.

În ultimii ani românii au devenit comunitate activă, puternică, bine integrată în mediul spaniol, care joacă un rol deosebit de important în dezvoltarea relațiilor bilaterale și reprezintă un important contributor la dezvoltarea economiei spaniole, dar și a celei românești. Aici sunt active aproape

100 de asociații de români în Spania, ale căror obiective declarate le constituie facilitarea integrării românilor în societatea spaniolă și păstrarea identității lingvistice și culturale românești. În Spania sunt 121 de parohii ortodoxe. În afara comunității ortodoxe, o dezvoltare importantă în rândul comunității românești au avut-o comunitățile neoprotestante (105 biserici pentecostale, 24 de biserici adventiste, 9 biserici baptiste, 8 biserici greco-catolice, 4 biserici romano-catolice și 2 biserici evangheliste).

La Madrid sub binecuvântarea lui PS Timotei s-a înălțat Catedrala Ortodoxă din Madrid, care reprezintă o adevărată citadelă spirituală românească în inima peninsulei iberice. Recent în Getafe s-a sfințit piatra de temelie a unei noi biserici ortodoxe cu hramul lui Nicodim de la Tismana, care va fi o autentică catedrală. Puterea BOR în Spania e recunoscută de statul spaniol. Congresul Deputaților din Regatul Spaniei a votat modificarea Legii Patronajului (Ley de Mecenazgo) astfel încât toate cultele religioase să beneficieze de aceleași facilități fiscale. Biserica noastră va beneficia de următoarele: scutirea plății IBI pentru bunurile destinate cultului și dependențele acestora, a clădirilor și a spațiilor anexe care sunt destinate cultului, asistenței religioase și a reședințelor slujitorilor de cult, a centrelor destinate exclusiv pregătirii slujitorilor de cult, scutiri de impozite statale și locale, cum ar fi impozitul pe profit, IAE și pentru câștigurile de capital. De asemenea se acordă și deduceri din impozitul pe venitul personal pentru cei care fac donații.

Se fac demersuri pentru ca românii din Spania să aibă dublă cetățenie. O promisiune a guvernului este cea legată de limba română în școlile din Spania. Ar urma ca Spania să își modifice legislația din domeniul educației, astfel încât copiii românilor stabiliți aici să poată studia limba maternă și să păstreze tradiția și cultura română, dar acest lucru necesită o schimbare de legislație. De aceea prioritatea celor un milion de români din Spania trebuie să fie obținerea statutului de minoritate românească care ar aduce

dreptul la finanțarea de școli românești de stat și folosirea limbii române în administrația locală, dar și în centrele culturale de stat spaniole. În acest context, bisericile noastre pot fi finanțate de către guvernul de la Madrid. De aceea se impune ca asociațiile culturale românești din Spania împreună cu Biserica Ortodoxă și organizațiile de prietenie româno-spaniole, să facă un front comun pentru recunoașterea comunității românești din Spania ca minoritate cu toate drepturile ce decurg de aici conform normelor europene.

Pe zi ce trece Spania devine "acasă" pentru un milion de românii din prima, a doua și a treia generație stabilite aici. Parafrazând un cântec popular românesc, putem spune că Peninsula Iberică devine un binefăcător și rodnic "pământ" românesc - în maniera gândului lui Nichita Stănescu din "patria limbii și culturii române" - de dincolo de granițele statului român.

Ionuț Țene

Frați de grai, frați de trai

Români în Andalucia

Publicație pentru românii din Andalucia și întreaga Spanie. Apare lunar.

Editor: Asociación Socio-Cultural Romanati
Redacția: Centro Cultural La Tierra Tracia
Calle Geranio 28, El Ejido, Almeria 04700, Spania
Email: asociacionromanati@gmail.com
www.romaniinandalucia.com;
facebook.com/romaniinandalucia
Tel/WhatsApp: +34 641 847 842

Redactor Șef: Mircea G. Florescu
Redactor Șef Adjunct: Cristian Ghica
Redactori: Andra Fornea, Maria Mazilu, Loredana Dragă, Titi Sultan, Laura Cătălina Dragomir, Sorin Bălășcău
Colaboratori: Camelia Potârniche, Șerban Cionoff, Ionuț Țene, Valeru Ciurea, Nicolae Coande, Cristian Segărceanu, Andreea Constantinescu, Tanța Tănăsescu, Gelu Sabău
Mașetare grafică: Dorina Florescu

DEPARTAMENTUL PENTRU
ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Acest proiect este realizat cu sprijinul
Departamentului pentru Românii de Pretutindeni

Conținutul acestei publicații nu reprezintă poziția oficială a Departamentului pentru Românii de Pretutindeni.

Publicație apărută cu susținerea
Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România

Legea educației, între dispute și așteptări

Gelu SABĂU

Gelu Sabău este conferențiar la Universitatea „Hyperion” din București, Facultatea de Jurnalism. Doctor în Filosofie al Universității din București (2010). A efectuat stagii de cercetare la Université de Bourgogne, Dijon, Franța (2005 – 2006), École Pratique des Hautes Études, Paris (2007 – 2009) și Katholieke Universiteit Leuven, Belgia (2018). A publicat studii de specialitate în volume colective și în mai multe reviste din țară și străinătate. Colaborator cu diverse reviste de cultură: Idei în Dialog, Dilema Veche, Cultura etc. Ultimul volum publicat: De la romantism la național-comunism. Încercare asupra modernității românești, Editura Institutul European, Iași, 2021. Este membru fondator și președinte a Asociației pentru Promovarea Culturii și Responsabilizare Civică.

În această perioadă în Parlamentul României se află în dezbateri noua Lege a educației, elaborată pe baza proiectului prezidențial „România educată”.

Este vorba de a treia lege a educației care va fi adoptată în nici 30 de ani (prima lege din perioada post-comunistă a fost adoptată în 1995), rezultând astfel în medie o lege la mai puțin de 10 ani. Zece ani pentru o lege a educației este fără îndoială puțin, în condițiile în care un ciclu complet de educație durează 12 ani, timp în care un astfel de proiect își arată pentru prima oară efectele. La asta se adaugă zecile de modificări, de multe ori anuale, ale sistemului de educație. În acest peisaj schimbător, un singur lucru pare cert: per ansamblu, nivelul de educație a scăzut în toată această perioadă. Va reuși actualul proiect să stopeze tendința existentă? Va reuși să rezolve problemele majore cu care se confruntă sistemul de educație? Cu certitudine nu avem de unde să știm acest lucru, dar putem să examinăm câteva din efectele pe care propunerile din actualul proiect le-ar putea avea.

Una dintre cele mai disputate măsuri se referă la dreptul liceelor de elită de a organiza un examen de admitere propriu pentru 60% din locurile disponibile. Procentul propus inițial era de 90%, dar a fost redus ulterior. Propunerea a stârnit multe dispute încă din momentul în care a fost formulată, fiind puse sub semnul întrebării condițiile speciale de care se bucură astfel unele dintre școli, prin comparație cu altele. Principala

obiecție adusă viza faptul că o astfel de măsură nu face decât să întărească industria meditațiilor: cei care își doresc să ajungă la licee de elită vor face meditații cu profesori din școlile respective, pentru a-și crește șansele de a fi admiși. Numai că într-un astfel de sistem sunt avantajați în mod evident copiii care provin din familiile înstărite, pentru că ceilalți copii nu vor avea bani de meditații. Se ajunge astfel la consolidarea unor mecanisme de selecție care, în loc să țină cont de aptitudinile copiilor, pun pe primul loc investițiile pe care părinții le fac în educația copiilor lor.

Egalitatea de șanse, pe care școala trebuie să o asigure, devine astfel o vorbă cu tot mai puțină acoperire în realitate. Iar o astfel de măsură se încadrează într-o tendință existentă deja, de mai bine de 10 ani, de creștere a distanței între unitățile de învățământ de vârf și cele din partea de jos a clasamentului.

Spre exemplu, în 2019, 6% din școli erau considerate bune și foarte bune, 55% medii și 39% intrau în categoria școlilor slabe și foarte slabe. De precizat că ponderea școlilor slabe și foarte slabe a crescut în patru ani (2015-2019), de la aproximativ 31% la 39%, peste 350 de școli coborând în clasament. În aceste condiții, măsurile pentru a stopa declinul anumitor școli sunt absolut esențiale.

Din fericire, actuala lege prevede și măsuri pentru școlile slabe și cele din medii defavorizate. Este stimulată titularizarea profesorilor în medii defavorizate și se prevede suplimentarea resurselor bugetare pentru școlile cu probleme. Sunt propuse de asemenea programe remediale pentru elevii cu probleme, extinderea programului „o masă caldă” în școală, introducerea gratuității transportului pentru elevi etc. Toate aceste măsuri sunt binevenite și, dacă vor fi aplicate cum trebuie, să sperăm că vor produce rezultatele

scontate, reușind să stopeze actualele tendințe îngrijorătoare.

O altă direcție în care noua lege își propune să ia măsuri se referă la combaterea violenței în școli. Conform statisticilor, astfel de cazuri s-au înmulțit în ultimii ani. Dezbateri în această privință a fost iscată de mediatizarea recentă a unor astfel de situații. În acest scop se prevede întârzierea pazei în școli, montarea de camere video, suplimentarea numărului de consilieri școlari, reintroducerea exmatriculării elevilor și eventuala mutare în centre de reeducare a elevilor cu probleme grave. Subiectul este încă disputat și nu există acord cu privire la măsurile propuse. Fără a avea o legătură directă cu violența în școli, se discută și despre interzicerea folosirii telefoanelor mobile de către elevi în timpul orelor. O astfel de măsură, dacă va fi adoptată, deși cu întârziere, nu poate fi decât binevenită, căci poate contribui la reducerea dependenței copiilor și tinerilor de dispozitivele mobile. Iar dacă va intra în vigoare, nu ne rămâne decât să sperăm că va fi și aplicată cu consecvență.

Și, nu în cele din urmă, o altă prevedere importantă prevăzută de noua lege vizează salariile profesorilor, care vor porni de la cuantumul salariului mediu pe economie. Se urmărește astfel creșterea atractivității pentru această meserie. O măsură necesară, dat fiind că fără personal de calitate, orice curricula, manual, regulament sau prevedere legală devin în bună măsură inutile. Mai mult decât atât, vrând, nevrând, școala este instituția cea mai importantă care pregătește viitorul unei societăți, iar rolul ei devine cu atât mai important, mai ales în contextul în care viitorul, chiar și cel apropiat, are în momentul de față multe semne de întrebare. Tocmai de aceea provocările cărora va trebui să le facă față sunt cu atât mai mari.

PLATFORMĂ CULTURALĂ
A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

www.culturo.ro

Ziua Literelor Române la Universitatea Complutense Madrid

În cadrul Săptămânii Literelor de la Universitatea Complutense, pe data de 27 aprilie Departamentul de Filologie Romanică, Franceză, Italiană și Traductologie și Lectoratul de limba română „Alexandru Busuioceanu” coordonat de **Prof.univ.dr. Felix Nicolau**, au organizat **Ziua Literelor Române - Abordări Multidisciplinare / Enfoques Multidisciplinares**, la Facultatea de Filologie a Universității, eveniment cultural inaugurat de Prodecanul de Cultură, Relații Instituționale și Bibliotecă, Dr. Emilio Peral Vega, de directorul Departamentului, Dr. Barbara Fraticelli, de reprezentanți ai Ambasadei

României în Spania și de directorul Institutului Cultural Român din Madrid, Dna Maria Floarea Pop. Au participat activ cadrele didactice din cadrul proiectului LCCR, coordonat de Institutul Limbii Române, precum și invitați din partea Universității de Vest din Timișoara (decanul și prodecanul Facultății de Litere, Istorie și Teologie, Dr. Loredana Pungă și Dr. Karla Lupșan), de la Universitatea din Craiova și de la Universitatea Națională de Muzică din București, membri ai Ligii Studenților Români din Spania, precum și traducători, scriitori și jurnaliști, dar mai ales studenți înscriși la programul de limbă

și cultură română de la Facultatea de Filologie a Universității Complutense. Oaspeții au donat cărți științifice și culturale Lectoratului de limbă română. Prezentările s-au axat pe diverse teme din domeniul culturii române și spaniole. Un excelent act de interculturalitate în beneficiul studenților.

Redacția Români în Andalucia

Universitatea Autonomă din Madrid (UAM) și **Universitatea Complutense** au fost gazdele a două evenimente speciale, consacrate regretatului scriitor și poet român **Mircea Ciobanu**, pentru a se marca cei 83 de ani scurși de la nașterea sa.

Astfel, în data de 27 aprilie, la Facultatea de Filologie a Universității Complutense, Aula Istorică, a avut loc un recital poetic bilingv, susținut de doi dintre reprezentanții Ligii Studenților Români din Străinătate (LSRS, filiala Spania): Antonia Maria Drăghici și Vlad Costea. Traducerea în limba spaniolă a fost făcută de Antonia Maria Drăghici, doctorandă la Facultatea de Litere, Universitatea din București, cu o bursă de studii la Universitatea Autonomă Madrid, Spania, ce desfășoară o activitate de cercetare cu privire la biografia și opera scriitorului Mircea Ciobanu.

Evenimentul a fost integrat în cadrul manifestării culturale Ziua Literelor Române. Abordări multidisciplinare, organizată la inițiativa Departamentului ERFITEI și Lectoratului de Limbă și Cultură Română.

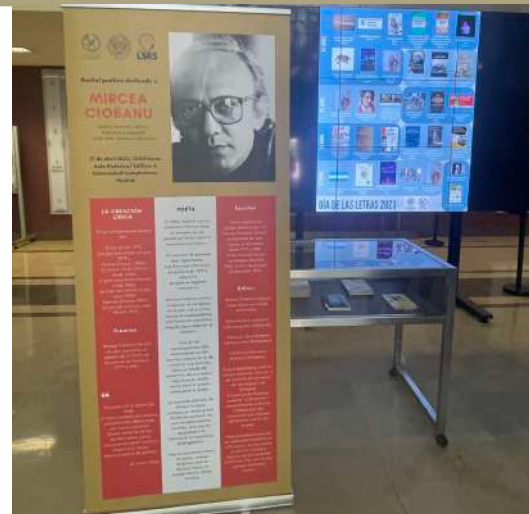
Miercuri, 10 mai 2023, la Universitatea

Omagiu adus lui Mircea Ciobanu la Madrid

Autonomă din Madrid, Facultatea de Filosofie și Litere, timp de două ore s-a desfășurat evenimentul „Omagiu lui Mircea Ciobanu, la 83 de ani de la naștere”. Activitatea moderată de profesorul Juan Carlos Gómez Alonso, în dialog cu doctoranda Antonia Maria Drăghici, a inclus o prezentare concisă a vieții și operei lui Mircea Ciobanu, dar și o analiză stilistică a câtorva poezii. Prezentarea a continuat și la cursul de literatură pentru persoane vârstnice, susținut de profesoara Rosa María Navarro. Studenții spanioli au avut oportunitatea de a se familiariza cu creația lui Mircea Ciobanu, iar la final au primit cadou semne de carte cu diferite versuri aparținând poetului. De asemenea, pe holul facultății au fost expuse panouri informative, alături de o selecție de poezii traduse în limba spaniolă, și pliante cu date relevante despre scriitor. Alte panouri au fost expuse la Colegiul Mayor Juan Luis Vives, reședința universitară a UAM.

Mircea Ciobanu s-a afirmat mai întâi ca poet, a debutat în anul 1966 cu volumul *Imnuri* pentru nesomnul cuvintelor, iar cel mai important volum al său de poezii, *Patimile*, a fost publicat în 1979. Alte volume de poezii: *Etica* (1971), *Cele ce sunt* (1974), *Versuri* (1982), *Vântul Ahab* (1984), *Marele scrib* (1985), *Viața lumii* (1989), *Poeme* (1994), *Anul tăcerii* (1997). Ca prozator, s-a remarcat prin romanul *fluviu Istoriei*, alcătuit din 6 volume, publicate între 1977 și 1986. Alte romane: *Martorii* (1968), *Cartea fiilor* (1970)

O altă ipostază a lui Mircea Ciobanu are în vedere publicistica și perioada în care acesta a

ocupat funcția de redactor la diverse edituri: Editura pentru Literatură, Cartea Românească și Editura Eminescu. Colaborează la revistele *România literară*, *Tribuna* și *Ramuri*. După *Revoluție*, Mircea Ciobanu înființează propria editură *Vitruviu* și devine purtătorul de cuvânt al *Regelui Mihai*.

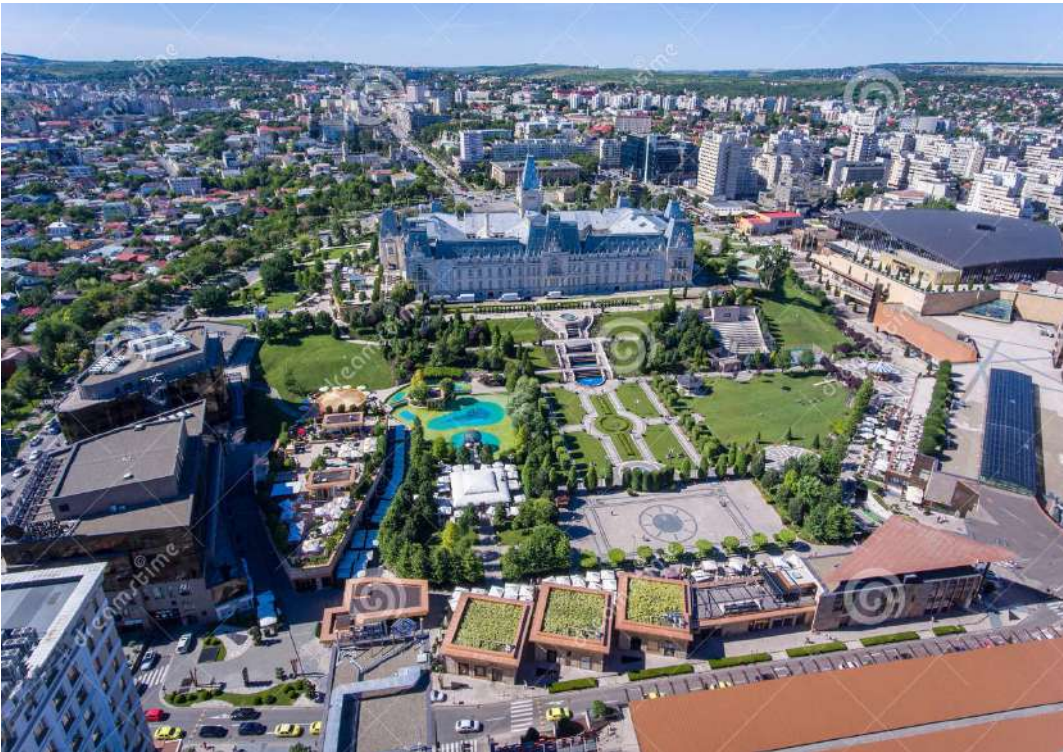
Publicul larg din România îl cunoaște pe Mircea Ciobanu, în mod special, pentru cele două volume de interviuri cu Regele Mihai I al României, realizate în calitatea sa de purtător de cuvânt al Casei Regale.

Mircea Ciobanu a fost distins cu Premiul Uniunii Scriitorilor din România în 1977 și 1981.

Antonia Maria DRĂGHICI

IASI la Capital hist rica de Moldavia

A. CALDERÓN de JES S: Cr tico y Analista Cultural

el Teatro Nacional Vasile Alexandri, contando con el monumento más antiguo.

El Obelisco de Leones, todo un símbolo que hace referencia a las primeras Leyes Orgánicas del Principado de Rumania, y en el 1987 se construyó el edificio del teatro Luceafarul que es sin duda una pieza arquitectónica única en toda Rumania. En IASI es una Ciudad en el que nacieron o estuvieron nombres ilustres como el premio Nobel George Emil y Nicolae Milescu, George Topercceanu y grandes pintores como Corneliu Baba, Nicolae Tonitza, Theodor Palladi, Stefan Luchian, Otav Bancila, Sabin Bala, siendo este último el que posiblemente mejor impronta dej  de sus obras, sobre todo la que hace menc n a los Salones de los Pasos Perdidos, situado en el recinto Universitario Alexandru Ioan Cuza; este edificio data del 1897, en el que se entremezclan los estilos Neoclásico y Barroco.

A pesar de la frialdad que se refleja en algunos de los edificios construidos en la década de 1970, que contrasta con muchos otros, la ciudad resalta por sí sola pareciéndose exhibir como un museo de arte, con las numerosas estatuas que est n por doquier y los edificios y monumentos arquitectónicos que reflejan las épocas de esplendor que vivió esta ciudad.

Uno de estos grandes edificios, de estilo neogótico, fue construido sobre las ruinas del antiguo **Palacio del Príncipe**, habiéndose convertido en la actualidad como **Palacio de la Cultura**, albergando algunos museos, conformándose como una de las pinacotecas más grandes de la nación rumana.

Y, a tal efecto, su **Jard n Botánico** es un punto de referencia obligado, ultim ndose hace aproximadamente ciento cincuenta y siete años, habiendo sido su creador el médico naturalista Anastasio Fatu, con el añadido a su favor de ser el primer Jard n Botánico de Rumania, a la vez

IASI es la Capital histórica de Moldavia, siendo hasta el Siglo XIX un gran referente de Nación Rumana gracias a Alexandru Ioan Cuza, Gobernante que proporciono la unión de los principados de Moldavia y Valaquia, la clave para agrupar a los rumanos en la llamada, la Tierra en la que se sentian Rumano, a la vez que contribuyó a la modernización de las estructura estatales

Rumana.

Por todo esto IASI ha sido un centro Político y Cultural girando en torno a la zona denominada Plattoul de Ave (Meseta de Oro) flanqueada por el Palacio de la Cultura y la Plaza de la Unión, acompañado por rebotante Iglesias y Palacios.

IASI es una ciudad legendaria, destino de personajes ilustres, situada al noreste de Rumania, (Moldavia) históricamente ha ejercido una especial atracción para los rumanos, convertida desde hace tiempo en paradigma de belleza, no en balde se erigió entre colinas, luciendo su esplendor y belleza.

No siendo extraño que otras civilizaciones anteriores decidieran aposentarse en tan sublimes parajes naturales, y en el bote pronto para enumerar y resaltar los monumentos y obras más destacadas, que aflora por derecho propio, los Tres Jerarcas, entre tantos otros homogénea y est ticamente ubicados en esta deliciosa ciudad.

En la opinión generalizada, fue en IASI donde se gestió el pensamiento inicial y cultural rumano. A principios del siglo XIX se produjo una corriente poderosa a favor de lo que era el renacimiento nacional, a la cual generosamente contribuyeron personalidades culturales del relieve de Veniamin Cotache, Gheorge Asachi y tantos otros que cimentaron las bases de esa cultura.

Fue la primera ciudad de Rumania en tener Universidad así como prensa escrita, formándose de igual modo lo que hoy es la Biblioteca Universitaria más antigua de Rumania, así como

de ser todo un exponente para todos, disponiendo numerosas especies de plantas provenientes del mundo entero

Su economía se sustenta en dar cabida a las nuevas tecnologías, contando con el soporte de la Universidad y con la presencia de empresas internacionales que últimamente tienen ubicados a sus ejecutivos en Rumania, en especial IASI, aun cuando sean los recursos propios los que definen por sí mismo la economía de esta ciudad, fundamentalmente basada en el sector de la manufacturación, en especial en la Automoción, construcción y conserva, contando también con una muy buena red de distribución que ejerce

sobre todo el territorio nacional rumano e internacional.

El Arte que se hace actualmente en IASI es un fiel reflejo de la influencia académica que se pueda tener sobre las actividades del propio artista, ellos son transmisores de esa forma de entender y hacer arte, tal vez porque muchos de ellos están ligados a la propia enseñanza universitaria.

La Universidad de Arte George Enesco, por su historia pasada y presente, se ha convertido en un referente para todos los profesionales y artistas, no en vano, en ella han trabajado o estudiado muchos de los mejores artistas de este país; esta universidad hoy en día está en conexión a través de los proyectos de intercambio con otras universidades de Europa, consiguiendo con iniciativas así que esta Ciudad pueda ser también un exponente cultural a escala internacional.

Simultaneadas con la Universidad existen otras Instituciones culturales que también ofrecen la total garantía para que entre otras cuestiones el Arte sea una pieza fundamental, destacando entre ellas las Escuela de Arte y el Liceo de Arte, Octav Bancila y, tanto en unas como en otras, sus objetivos principales facilitan con sus exponentes explícitos, que las ofertas de arte que desarrollan est n al alcance de todos.

Se dice que esta ciudad es un exponente que determina la a una corriente que ha dado pie a la existencia de un una Escuela propia de Arte reflejada a través de los Artista de toda Región de Moldavia y zona norte de Rumania y, aun pudiendo resultar discutible, mi punto de vista

en esta visión es evidente, o sea que, en efecto, existen muchas referencias y peculiaridades en su entorno que hace posible cualquier duda que de antemano se pueda tener al respecto.

Todos hacen un esfuerzo demostrándonos que en esta ciudad, a las cuestiones culturales, siempre se las tiene muy en cuenta y, como consecuencia de todo lo cual, por IASI pasan anualmente una gran cantidad de alumnos universitarios de cualquier parte del mundo, y gentes dispuestas a conocer todo lo mucho y bueno que tiene esta ciudad.

Las Actividades culturales que en torno a esta ciudad se est n llevando a cabo durante todo el año, son de tal magnitud que, por cantidad, la convierten en una de la más activas y relacionadas con el mundo del Arte en esta nación rumana.

Esta Ciudad, posee cerca de una docena de Museos de toda índole, que est n dedicados a la memoria de tantos y tantos personajes ilustres de esta ciudad entre los que se encuentran Mihai Emenescu, Nicolae Game, Petru Poni, Mihai Codreanu, Otilia Cazimir...ect.

IASI, integra en torno propio, a una de las mejores pinacotecas de Rumanía como, además, centros públicos y privados dedicado a la promoción del Arte y la Cultura con un reconocido contraste en el privilegiado posicionamiento, influyendo para el logro de todo lo cual, el contar con medios de carácter informativo que siempre hacen eco publicitario y promocional de todo lo que pasa en este sentido, con el cualitativo añadido de estar muy estimuladas las gentes de esta ciudad en la sensibilidad con todo lo que se refiere a la Cultura.

Jurnal de călătorie. Thailanda, februarie 2023

Thailanda, pentru fiecare

La începutul anului am revenit în Thailanda, cu intenția de-a mă relaxa și odihni. Activitatea de explorare o rezervasem pentru alte țări din Asia de Sud - Est în care aveam să ajung. Am ținut să întâlnesc întâi Bangkokul. Nu mă incitaseră atât părerile apreciative pe care le auzisem, cât mai degrabă cea negativă și destul de categorică a unei amice.

Un oraș mare, pe alocuri amețitor de zgomot și mișcare, dar în care găsești liniște și calm odată ce te retragi pe străduțele întortocheate și lăturalnice. Bangkok e amestecul a tot ce definește Asia, condimentat cu spiritul thailandez. Zâmbet, calm, o dezordine relaxantă a lucrurilor, pe alocuri un haos funcțional și organizat, contrastul dintre mizerie și lux, oameni binevoitori și, mai ales, un ritm lent al vieții ...

Bangkokului nu i-am acordat mult timp pentru că ținta mea era sudul. După opt ore de mers cu autocarul și aproape două cu feribotul, am debarcat pe promisa insulă neturistică Tao sau Koh Tao aflată în sudul țării, în Golful Thaiandei

(n.a. în thailandeză Koh înseamnă insulă).

De la distanță, Koh Tao pare o cocoșă verde în marea cerneală.

Drumuri șerpuitoare, unele foarte înclinate, îi traversează pădurile, unesc terasele de la înălțime, dar și țărmurile cu centrul, te iau din port și te duc până hăt, departe, în locuri cu panoramă.

De cazare mă ocupasem înainte de plecare. Rezervasem printr-un site cunoscut, Booking.com, un bungalow cu vedere la mare. La fața locului am avut o surpriză neașteptată! Căsuța "mea", ascunsă printre arbori, avea un detaliu care-mi scăpase în fotografii: din patul de la etaj, pat lipit de ferestre, vedeam marea (n.a. Marea Chinei de Sud).

Un șir lung de trepte cobora de la bungalow până la terasa cu mese. De aici până la plaja cea mică mai erau câțiva pași. O discretă

abatere la stânga de la cei câțiva pași duceau la o terasă îngustă de lemn. Cu cele două bănci ca de grădiniță, cu hamacul atârând leneș și șezlongul decolorat de soare, părea mai degrabă improvizată. Terasa era parte ridicată pe o stâncă, parte cocoțată deasupra mării, pe niște stâlpi scurți. Aici mi-am băut în fiecare dimineață cafeaua.

Minimalist amenajată și fără ceva care să-i marcheze marginea, aveam senzația că mă pierd în natură. Când era liniștită, marea era un covor verde-turcoaz ce intra sub podeaua terasei. Când era agitată, aveam impresia că e gata să mă ajungă. Își spărgea valurile de bolovanii mari și rotunzi și, de fiecare dată, încerca să arunce tot mai mulți stropi pe podea.

Prima ieșire în inima insulei – zona cea mai comercială și turistică – m-a dus într-o lume

de care aproape uitasem. Bâzâitul scuterelor și forfota continue, magazinele, terasele înghesuite, bărbierii cu scaunele în stradă, vânzătorul de înghețată de cocos care-și anunța prezența cu un claxon ca un măcăit de rață, m-au făcut să vreau cât mai repede "acasă". Dar trebuie să vă recunosc că am savurat din plin delicioasa înghețată artizanală.

Golful retras în care stăteam era într-o zonă ferită și liniștită a insulei. Între drumul șerpuint, care venea direct din port, și locul de cazare, erau câteva rânduri de cocotieri, iar accesul se făcea pe un drum pe care nu-ncăpeau două motorete. Vecini erau marea și pădurea. La vreo două sute de metri distanță, o altă plajă, puțin mai mare decât a noastră. Acolo, apusul dădea spectacol în fiecare seară. Veneau turiști din alte părți ale insulei, fără însă ca locul să se-aglomereze. În cele trei dăți când m-am dus, am găsit o atmosfera relaxată: un tânăr cu plete rasta, până aproape de genunchi, trecea din când în când anunțându-și oferta de pui prăjit, un câine plin de călți se preda oricăror mâini iubitoare în totală desfătare, trei-patru perechi de îndrăgostiți întinse pe nisip, câteva stânci rotunde, aproape de mal, ieșeau din apă ca niște carapace ale unor broaște țestoase uriașe. Puțin mai departe de mal, unde se afla un grup compact de stânci, un tânăr își fixa cu regularitate trepidul, ca să înregistreze apusul.

Dacă a fost ceva care, în lipsa norocului, ar fi putut fi problemă pentru mine, a fost că nu știam să conduc un scuter. Dacă nu l-aș fi cunoscut pe Gabriel, românul care la prima venire pe insulă, se cazase în același loc și rămăsese prieten cu gazda, aș fi ratat multe frumuseți. Cu bunăvoința și motorul lui, am ajuns în locuri cu panoramă asupra insulei și mării, unde erau amenajate mici cafenele sau restaurante. Preferata mea a fost "HoriZon morn", pentru belvedere, dar și

pentru cafeaua foarte bună, din cafea măcinată! Nu râdeți, la supermarket-uri se găsește nes din abundență!

Apusurile de soare văzute din hamacul bungaloului, cafeaua de pe terasa "din mare" și vererița care mi-a ros carcasa unei nuci de cocos (n.a. în timp ce eu eram în hamac și o vedeam) au fost experiențele de suflet ale locului care mi-a fost casă aproape trei săptămâni.

Koh Tao mi-a oferit ce am avut nevoie. Pe măsură ce zilele treceau, îmi simțeam firea ca o baterie: conectată la atmosfera locurilor, se încărca cu liniște și energie. Nu știu dacă de vină a fost marea văzută din pat ori cafeaua de pe terasa de lemn, crabii a căror viață marină am observat-o atent, ore bune, apusurile de pe plaja vecină ori din hamacul terasei; probabil, câte un pic din fiecare și toate la un loc. Pentru mine este cert că, indiferent de preferințe, Thailanda are leac și soluție pentru fiecare.

Jurist cu 15 ani experiență în domeniul insolvenței, coordonator al propriului birou, a renunțat la cariera juridică pentru a se întoarce la pasiunile sale vechi, scrisul și călătoritul. După ce în 2015 și-a lansat blogul personal cu impresii și experiențe din călătorii (actualul Mariamazilu.ro), a urmat în 2017 lansarea primei sale cărți, "Frământările unui pisco salvat", în București, apoi în alte orașe importante. Cu aceeași carte a participat ca invitat la "FILIT - Festivalul Internațional de Literatură și Traduceri" Iași. Din 2019 este jurnalist, membru al Uniunii Ziaristilor Profesioniști din România. În primăvara aceluiași ani a lansat Valenciana.ro, site care promovează orașul Valencia ca destinație turistică pentru români. - Valenciana.ro. A devenit consilier în dezvoltare personală, este autorul proiectului Codependența emoțională - Codependentaemotionala.ro, iar în decembrie 2022 a absolvit Școala de formare în psihanaliza copilului, adolescentului și adulțului - "Generația".

Pe Maria o găsiți aici:

[Codependentaemotionala.ro:](https://codependentaemotionala.ro/)

[https://www.facebook.com/codependentaemotionala/;](https://www.facebook.com/codependentaemotionala/)

[Spotify: https://spoti.fi/44XP9fL;](https://www.spotify.com/track/44XP9fL)

[Youtube: https://bit.ly/3pyTy8x;](https://www.youtube.com/channel/UC3pyTy8x)

[Youtube canal personal:](https://www.youtube.com/channel/UC42SxKDp)

[https://bit.ly/42SxKDp;](https://www.youtube.com/channel/UC42SxKDp)

[https://valenciana.ro/;](https://www.valenciana.ro/)

Facebook:

[https://www.facebook.com/Valenciana.ro/;](https://www.facebook.com/Valenciana.ro/)

[Youtube: https://bit.ly/44XPRJX;](https://www.youtube.com/channel/UC44XPRJX)

[Cărți: https://www.facebook.com/framantarileunipisoisalat](https://www.facebook.com/framantarileunipisoisalat)

Text și fotografii: Maria Mazilu

Abstract

Românii din afara frontierelor țării reprezintă o resursă inestimabilă pentru statul român din punct de vedere cultural, economic și politic. Atunci când discutăm despre aceste grupuri extra statale avem în vedere acei cetățeni care au plecat din țara de origine din motive economice, sociale sau politice, descendenți ai acestora, dar și persoane care în momentul de față au statutul de minorități pe teritoriul altor state și își asumă apartenența la identitatea românească. Totodată, apartenența la aria latinității reprezintă conexiunea dintre românii și comunitățile istorice de aromâni, meglenoromâni sau istroromâni vorbitori de dialecte ale limbii române.

Prin legea sa fundamentală, statul român își asumă întărirea legăturilor cu românii din afara frontierelor țării și acționează pentru păstrarea, dezvoltarea și exprimarea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase, cu respectarea legislației statului ai cărui cetățeni sunt, iar cetățenii români aflați în străinătate se bucură de protecția statului român și trebuie să-și îndeplinească obligațiile, cu excepția acelor care nu sunt compatibile cu absența lor din țară. Mai mult decât atât, în actualul context de stat membru în Uniunea Europeană, dar și alte organizații internaționale precum Consiliul Europei sau OSCE, România are instrumentele juridice necesare pentru apărarea drepturilor cetățenilor români ce fac parte din diaspora de mobilitate dar și a minorităților românești de pe teritoriul altor state. De asemenea, actualele documente strategice și de politici publice vizează creșterea sprijinului și protecției statului român pentru comunitățile din afara granițelor țării și încurajarea diasporei românești să promoveze și să sprijine interesele României. Între România și românii din afara frontierelor țării există o relație de interdependență,

INSTRUMENTE JURIDICE DE PROTECȚIE A ROMÂNILOR DIN STRĂINĂTATE

Titu SULTAN,
Specialist în drept constituțional și parlamentar

Întrucât cei din urmă manifestă dorința de a se identifica cu statul român și au nevoie ca autoritățile române să le apere și să le promoveze drepturile și interesele și ei pot fi, la rândul lor, un catalizator pentru dezvoltare. România este a tuturor celor ce se consideră români, indiferent de etnia, credințele sau locul unde trăiesc și muncesc.

1. Instrumente juridice

Cetățenia română, ca apartenență a persoanei fizice la statul român, apartenență în virtutea căreia orice persoană poate fi titular al drepturilor, libertăților și îndatoririlor prevăzute de Constituție și de legi, este de fapt legătura politică și juridică dintre cetățean și stat, care, prin efectele sale, determină statutul juridic al persoanei, oriunde s-ar afla ea, atât în interiorul, cât și în afara frontierelor. De aceea, în temeiul acestei apartenențe, cetățenii români care se află în străinătate au dreptul să apeleze la protecția autorităților române, iar acestea au obligația de a le acorda protecția necesară. De altfel, între state există deja acorduri și convenții care permit și reglează această colaborare juridică.

În afară de reglementările constituționale, în materia sprijinului acordat cetățenilor români din străinătate, au fost adoptate o serie de acte normative privind protecția juridică a acestora, și anume: Legea nr. 156/2000 privind protecția cetățenilor români care lucrează în străinătate, republicată, Legea nr. 321/2006 privind regimul acordării finanțărilor

nerambursabile pentru programele, proiectele sau acțiunile privind sprijinirea activității românilor de pretutindeni și a organizațiilor reprezentative ale acestora, precum și a modului de repartizare și de utilizare a sumei prevăzute în bugetul Ministerului pentru Românii de Pretutindeni pentru această activitate, republicată, Legea nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, republicată, Legea nr. 86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, Legea nr. 62/2019 privind activitatea consulară, Hotărârea de Guvern nr. 857/2013 privind organizarea și funcționarea Institutului „Eudoxiu Hurmuzachi” pentru românii de pretutindeni, Hotărârea de Guvern nr. 689/1994 privind acordarea unor burse de studii, doctorat și specializare, a altor forme de sprijin pentru tinerii de origine etnică română sau pentru cetățenii români cu domiciliul în străinătate, Hotărârea de Guvern nr. 780/1995 privind modul și condițiile în care misiunile diplomatice și oficiile consulare pot să acorde asistență, precum și unele servicii pentru cetățenii români aflați temporar în străinătate, în situații deosebite, Hotărârea de Guvern nr. 420/1996 privind modul de repartizare a unor fonduri aprobate prin Legea bugetului de stat pe anul 1996, Legea nr. 29/1996, în vederea sprijinirii activității românilor din afara granițelor țării de către Consiliul pentru Problemele Românilor de Pretutindeni, Hotărârea de Guvern nr. 697/1996 privind acordarea de burse pentru stagii de studii universitare și postuniversitare în străinătate. Din punctul

de vedere al documentelor internaționale cu referire la protecția românilor de pretutindeni menționăm: Rezoluția Adunării Generale a Organizației Națiunilor Unite (ONU) 217 (III) C- Soarta minorităților, din 10 decembrie 1948, Pactul internațional privind drepturile civile și politice din 16 decembrie 1966, ratificat prin Decretul nr. 212/1974, Declarația Organizației Națiunilor Unite (ONU) asupra drepturilor persoanelor aparținând minorităților etnice, lingvistice și religioase, 1992, Convenția - cadru privind protecția minorităților naționale (STE nr. 157), intrată în vigoare la 1 februarie 1998, ratificată de România prin Legea nr. 33/1995, Carta Europeană pentru Limbile Regionale sau Minoritare (STE nr. 148), intrată în vigoare în martie 1998, ratificată prin Legea nr. 282/2007, Rezoluția 1335 (2003) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la tratamentul preferențial al Minorităților naționale de către statul de origine, Recomandarea 1735 (2006) a Adunării Parlamentare a Consiliului Europei cu privire la conceptul de națiune. Trebuie precizat că, spre deosebire de majoritatea statelor care au inclus astfel de prevederi în Constituțiile lor, România a adoptat destul de târziu un act legislativ care să concretizeze dispoziția constituțională, dacă nu includem în această categorie cele câteva acte de executare adoptate în special în domeniul învățământului și unele inițiative în plan instituțional legate de crearea unor structuri fie în subordinea Prim-ministrului, fie în cadrul Ministerului Afacerilor Externe, fie în cadrul Departamentului pentru Românii de Pretutindeni. Principiile de bază care guvernează normele privind protecția juridică a cetățenilor români din străinătate se instituie pe respectarea dreptului internațional, a angajamentelor bilaterale ale României și a legislației statului pe teritoriul cărora se derulează aspecte ale politicilor pentru românii de pretutindeni și a bunelor practici acceptate. Scopul fundamental al politicilor pentru românii de pretutindeni este de a facilita conservarea identității culturale românești și legăturile dintre persoanele care valorizează identitatea românească și legătura cu spațiul românesc, cu România, sprijinind integrarea persoanelor și a comunităților în societățile statelor de reședință sau de cetățenie și descurajând orice tentație de enclavizare și izolare. Tot ca un element de originalitate al reglementării române în materie, ținând seama și de faptul că standardele internaționale fac vorbire de actul autoasumării identității (etnice), Legea nr. 299 /2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni solicită o declarație pe propria răspundere pentru ca o persoană să poată deveni titular al drepturilor acordate, evitând astfel emiterea oricărui document care i-ar putea atesta acestuia o calitate anume. Modificarea adusă actului normativ aproape imediat după intrarea sa în vigoare prin Ordonanța de Urgență a Guvernului nr. 10/2008, aprobată de Parlament prin Legea nr.190 din 21 octombrie 2008 vizează drepturile persoanelor

aparținând „comunităților românești din afara frontierelor României”, indiferent că este vorba despre „comunități istorice sau de dată recentă”. O modificare mai recentă, adusă prin Legea nr. 224/ 2018 pentru modificarea și completarea Legii nr. 299/2007 privind sprijinul acordat românilor de pretutindeni, face vorbire despre „**persoanele aparținând minorităților naționale, minorităților lingvistice sau grupurilor etnice autohtone române sau care aparțin filonului cultural și etnic românesc, existente în statele din vecinătatea României și alte state, care își asumă identitatea etnică, lingvistică și culturală română față de autoritățile române, indiferent de etnonimul folosit**”.

1. Aplicarea instrumentelor juridice

Promovarea protecției față de români din afara granițelor nu impietează asupra relațiilor pe care România le întreține cu statele lor gazdă și nu influențează obligațiile pe care aceștia le au față de respectivele state gazdă. Instituirea unei astfel de obligații pentru statul român nu face decât să impună o conduită specifică autorităților publice, indiferent că acestea au atribuții în domeniul relațiilor externe sau nu. Cu titlu de exemplu, Decizia Curții Constituționale a României nr. 69 din 22 mai 1996 statuează faptul ca prevederea din fosta lege a pensiilor care condiționa dreptul la pensie de domicilierea pe teritoriul României încălca dispozițiile art. 7 din Constituție, rezultatul său nefiind acela de stimulare și întărire a legăturilor dintre stat și românii din afara granițelor, ci unul total opus.

Modalitățile concrete de acordare a protecției sunt desigur dependente de sistemul juridic, în care regulile cuprinse în principiile și celelalte norme general admise ale dreptului internațional au importanța lor. Bucurându-se de protecția statului român, cetățeanul român care se afla în afara frontierelor trebuie să-și îndeplinească obligațiile ce-i revin potrivit Constituției și legilor române. Faptul că el, eventual temporar, se găsește în afara frontierelor României nu-l scutește de îndeplinirea acestor obligații normale și firești, afară de cazul în care acestea

sunt incompatibile cu absența sa din țară. Important este însă faptul că simpla absență din țară nu-l exonerează pe cetățeanul român, de exemplu de obligația de plată a impozitelor pentru imobilul al cărui proprietar este, ori de obligația de creștere, întreținere și educație a copilului său minor, etc. Tot astfel, protecția stabilită de art.17 din Constituție „nu poate fi convertită într-o cauză de impunitate pentru faptele antisociale comise pe teritoriul unui stat străin”. Totodată, o bogată și constantă jurisprudență a Curții Constituționale a validat DECIZIA - CADRU a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 referitoare la mandatul european de arestare și a confirmat în dreptul intern procedura simplificată de extrădare pe care acesta o impune pentru cetățenii proprii care au săvârșit anumite fapte penale în afara granițelor. Tot astfel, prin norme de drept intern statul român a înțeles să sancționeze trecerea ilegală a frontierei altor state ori îndrumarea sau călăuzirea altor persoane pentru a trece ilegal frontiera altor state dacă astfel de fapte sunt săvârșite în afara teritoriului țării de cetățeni români. Curtea Constituțională a constatat că astfel de norme nu încalcă dispozițiile art. 17 din Constituție căci ele au în vedere prevenirea unor consecințe negative pentru mai multe state ce ar fi vizate de astfel de comportamente, dintre care judecătorul constituțional român a menționat expres migrația ilegală.

Contribuția fiecărui minister și a fiecărei instituții în rezolvarea problemelor specifice persoanelor aparținând comunităților românești din afara granițelor se realizează în limitele de competență legală, Departamentul pentru Românii de Pretutindeni fiind cel care asigură, potrivit prevederilor legale referitoare la organizarea și funcționarea sa, coordonarea interministerială în domeniul relațiilor cu românii de pretutindeni, sens în care, prin secretarul de stat, va convoca și prezida Consiliul interministerial pentru românii de pretutindeni, din care vor face parte reprezentanți ai Ministerului Afacerilor Externe, Ministerului Afacerilor Interne, Ministerului Educației, Ministerului Culturii, Ministerului Muncii și Protecției Sociale, Ministerului Economiei, Antreprenoriatului și Turismului, Ministerului Investițiilor și Proiectelor Europene, Autorității pentru Digitalizarea României, precum și reprezentanți ai Academiei Române, Secretariatului de Stat pentru Culte, Bisericii Ortodoxe Române, ai altor culte și asociații religioase recunoscute în România, ai altor instituții și autorități ale administrației publice centrale și locale cu atribuții în domeniul cercetării lingvistice și educaționale, al reinsertiei socio profesionale și al atragerii de investiții, precum și, dacă este cazul, ai altor ministere și autorități ale administrației publice centrale și locale, în calitate de invitați.

Continuarea articolului în numărul viitor

Protocol de cooperare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Români de Pretutindeni

În 17 mai 2023, a fost semnat un **Protocol de cooperare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Români de Pretutindeni**, instituții reprezentate de **Preafericitul Părinte Patriarh Daniel și Domnul Secretar de Stat Gheorghe-Florin Cărciu**.

Preocupată permanent de importanța dezvoltării conștiinței identitare și de consolidarea legăturilor cu românii din afara României, Patriarhia Română, prin parohiile ortodoxe românești din diaspora, organizate în eparhii, se îngrijește de întărirea identității spirituale, culturale și naționale a românilor de pretutindeni.

Biserica Ortodoxă Română se străduiește să edifice, deodată cu biserica din suflet, și lăcașuri de cult acolo unde există comunități românești, oferind astfel posibilitatea fiecărui român creștin ortodox aflat în străinătate să poată asculta sfintele slujbe în limba maternă, să se poată spovedi și împărtăși într-o comunitate românească, păstrând astfel legătura vie cu Biserica Mamă.

Departamentul pentru Români de Pretutindeni, prin competențele și atribuțiile sale în ceea ce privește elaborarea și aplicarea politicii Statului român în domeniul relațiilor cu comunitățile românești din afara frontierelor României, sprijină activitatea românilor de pretutindeni și acordă finanțări nerambursabile și alte mijloace de sprijin financiar, cu respectarea principiilor liberei concurențe, eficacității, transparenței și tratamentului egal.

Toate aceste considerente au făcut ca, prin prezentul Protocol de cooperare, părțile să își afirme intenția și dorința comună de a identifica demersurile necesare pentru sprijinirea comunităților ortodoxe românești din străinătate, obiectivul principal fiind coordonarea eforturilor celor două instituții, în vederea utilizării expertizei și competențelor specifice pentru derularea de proiecte și acțiuni comune, care să conducă la întărirea identității spirituale și culturale a românilor de

pretutindeni.

Cele mai importante puncte ale acestui Protocol de cooperare sunt:

1. Proiecte educaționale pentru românii de pretutindeni;
2. Protejarea și revitalizarea tradițiilor și obiceiurilor românești;
3. Susținerea manifestărilor culturale, în țară și în străinătate, destinate românilor de pretutindeni;
4. Proiecte privind construcția, repararea, conservarea și dotarea bisericilor românilor de pretutindeni;
5. Renovarea și întreținerea de muzee, case memoriale, monumente istorice, cimitire și altele asemenea;
6. Construcția, renovarea, întreținerea și dotarea bibliotecilor românilor de pretutindeni;
7. Susținerea eforturilor comune pentru consolidarea rolului educațional, spiritual și identitar al parohiilor și mănăstirilor ortodoxe românești din afara României;
8. Părțile vor efectua demersuri comune pentru susținerea proiectelor promovate de Departamentul pentru Români de Pretutindeni, inclusiv prin punerea la dispoziție, în măsura posibilităților, a spațiilor folosite de parohiile românești, în special în zonele în care nu există misiuni diplomatice ale României;
9. Părțile vor efectua demersuri comune pentru desfășurarea, în cadrul proiectului Școala de Duminică, a orelor de religie, având drept scop familiarizarea copiilor cu credința ortodoxă, cu legătura dintre poporul român și creștinism și cu respectarea libertății religioase.

În acest sens, părțile vor acționa în comun pentru consolidarea rolului identitar al parohiilor și mănăstirilor ortodoxe românești din afara României, prin:

1. Sprijinirea prezenței și acțiunilor acestora în statele în care există comunități ortodoxe românești;
2. Organizarea unor evenimente tradiționale cu ocazia sărbătorilor bisericesti și naționale, precum și a unor manifestări culturale, sub formă de prelegeri, vizionări de filme, expoziții, etc.;

3. Organizarea, în funcție de spațiile disponibile, a unor biblioteci cu un fond de carte românească, în special literatură pentru copii și manuale școlare.

“Împreună cu Preafericitul Părinte Patriarh Daniel, ne-am angajat printr-un protocol de cooperare între Patriarhia Română și Departamentul pentru Români de Pretutindeni să facem noi pași pentru sprijinirea comunităților românești din afara granițelor. Ne dorim ca românii să fie mai uniți în jurul valorilor noastre, în jurul credinței și în mijlocul Bisericii, indiferent unde au ales să trăiască.

De aceea, vom susține diaspora și comunitățile istorice prin proiecte educaționale, prin promovarea tradiției și a spiritualității, prin programe culturale și mai ales prin dialog.

Vrem să le fim un sprijin real celor care astăzi sunt departe de casă”, a declarat demnitarul DRP.

Departamentul pentru Români de Pretutindeni

Evenimente dedicate Zilei Românilor de Pretutindeni, București, 25 - 28 mai 2023

Departamentul pentru Români de Pretutindeni organizează, în parteneriat instituțional, o serie de evenimente dedicate Zilei Românilor de Pretutindeni, ce se vor desfășura la București, în perioada 25 - 28 mai 2023.

Cu această ocazie, **Departamentul pentru Români de Pretutindeni** invită românii din afara granițelor țării să participe la activitățile culturale programate în această perioadă!

Menținerea legăturii cu comunitățile de români din afara granițelor țării, întărirea identității lor etnice, culturale, lingvistice și religioase și recunoașterea importanței pe care statul român o acordă acestora reprezintă principalul obiectiv al acestui demers.

Vă așteptăm cu drag acasă!

Invitație

Gheorghe Cărciu, Secretarul de Stat pentru Români de Pretutindeni, are deosebita onoare de a vă invita la evenimentele din perioada 25 - 28 mai 2023, desfășurate în parteneriat instituțional, la București, pentru celebrarea Zilei Românilor de Pretutindeni.

Evenimentele reprezintă expresia implicării și a solidarității, permanenta colaborare în sprijinirea românilor de pretutindeni.

Vă așteptăm cu drag acasă!

Cu prilejul Zilei naționale a portului popular tradițional din România, sub genericul „România de la Argeș. Noi păstrăm tradiția!”, la Mioveni s-a desfășurat cea de-a șaptea ediție a Paradei portului popular din România în organizarea Centrului Județean de Cultură și Arte Argeș, a Școlii populare de arte și meserii Pitești și a primăriei Mioveni, la invitația cărora au răspuns nu mai puțin de 102 localități din Argeș care au venit la Mioveni pentru a-și prezenta cu mândrie costumele specifice dar și muzica și dansurile lor. Alături de argeșeni au fost prezenți în paradă și reprezentanți din mai multe județe ale țării, din zone reprezentative pentru portul popular tradițional din România: Brașov, Vâlcea, Teleorman, Botoșani, Brăila, Caraș Severin, Dâmbovița, Gorj, Sălaj.

„Dovedim încă o dată că ne iubim țara, ne iubim strămoșii și ținem la identitatea noastră. Ideea mea de a înființa această paradă a costumului tradițional românesc s-a născut în urmă cu șapte ani și a găsit cea mai multă înțelegere din partea domnului primar Ion Georgescu, manifestarea devenind brand de oraș. Purtăm costumele acestea care vorbește despre noi, despre ceea ce suntem noi, de unde venim și către ce ne îndreptăm. Să păstrăm costumele noastre populare în suflet așa cum păstrăm și steagul, așa cum păstrăm și imnul, așa cum ne păstrăm și țara. Indiferent unde vor ajunge mulți dintre tinerii de aici pentru a-și face un rost — eu sper că vor alege să rămână în România —, la un moment dat se vor întoarce, vor păstra în suflet ceea ce au trăit aici, pentru că asta nu se uită niciodată. Vă mulțumesc foarte mult, este cel mai frumos cadou de ziua mea, este a doua oară când se întâmplă ca ziua mea să cadă în aceeași zi cu parada, prima dată a fost la prima ediție, pe care am organizat-o la Pitești.” (Elena Iagăr, manager Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș, inițiatorul Paradei portului popular tradițional care s-a desfășurat la Pitești și, ulterior la Mioveni).

Pentru ideea sa, pentru implicare și organizare în toți acești ani scurși de la prima ediție, primăria Mioveni i-a oferit doamnei Elena Iagăr, managerul Centrului Județean de Cultură și Arte Argeș o plachetă de onoare pe care stă scris:

Ziua națională a portului popular tradițional din România.

„România de la Argeș”

Valeru CIUREA

„Cu ocazia Zilei naționale a portului popular tradițional din România, în semn de apreciere pentru dăruire, pasiune și profesionalismul de care a dat dovadă în organizarea și marcarea acestei zile cu rolul de a promova portul popular românesc, de a evidenția valorile inestimabile pe care le reprezintă costumele tradiționale specifice fiecărei zone ale țării, în special zona Argeș-Muscel.”

„Postul nostru popular și acest eveniment ce se desfășoară aici, la Mioveni, sunt motive de bucurie și de mândrie. Într-o epocă a globalizării, noi, cei de la Consiliul Județean Argeș și din instituțiile subordonate găsim de cuvânt să încurajăm tradițiile noastre seculare pentru ca acestea să rămână vii în conștiința noastră și a celor care vin după noi. Spun asta pentru că văd aici mii de copii. Cred că este cea mai mare paradă din țară și, lăsând modestia la o parte, ne bucurăm și ne și mândrim cu lucrul acesta pentru că este un efort mare, al tuturor.” (Adrian Bughiu, vicepreședinte Consiliul Județean Argeș).

„De șapte ani ne vedem în România de la Argeș. În fiecare an ne reîntâlnim, fiecare dintre noi căutând în lada de zestre și aducând ce avem mai prețios. Fiecare dintre noi ar trebui să fim atenți la cine suntem și la cât de bogați suntem. Noi, cei din România de la Argeș, am dat primele două capitale ale Țării Românești, aici este locul de unde se trag opt prim miniștri ai României, este județul care a dat unul dintre cei șase patriarhi ai României, județ în care avem cele mai înalte vârfuri ale munților Carpați și, nu în ultimul rând, județ

care a dat partizanii din munți, care au oferit fiecăruia dintre noi o prețioasă lecție de demnitate. Purtăm pe noi mărturiile pe care ni le-au lăsat înaintașii noștri, care au cusut și țesut pe portul nostru național nașterea, viața, moartea, truda, taina și dorurile pe care fiecare le-au trăit. Ceea ce facem astăzi împreună la Mioveni arată că în România există speranță și că prin dumneavoastră România este și va rămâne.” (Simona Bucura Oprescu – parlamentar de Argeș).

În primul rând al alaiului costumelor populare am remarcat prezența doamnei Viorica Olivotto, Tezaurul Uman Viu de la Nucșoara, cu care județul Argeș se mândrește și despre care publicația „Universul argeșean.ro” scria atunci când doamna Olivotto a primit titlul de Tezaur Uman Viu: „...un depozitar viu al valorilor tradiționale românești pe care le transmite cu pasiune copiilor și tinerilor, făcându-i să îndrăgească și să poarte cu drag și mândrie costumul tradițional românesc. Este dovada vie a spiritualității românești, a trăinicieii și perpetuării tradițiilor.”

Ceea ce am văzut la Mioveni în ziua de 14 mai a anului 2023, ziua închinată portului popular tradițional din România, nu poate fi descris din cuvinte. Acestea, oricât de meșteșugit ar fi spuse nu pot transmite emoția, mândria și bucuria celor care au traversat orașul Mioveni spre a-și prezenta costumele lor și pe ei înșiși. Dimensiunea impresionantă a alaiului — peste 2500 de oameni, copii de la 3 ani până la oameni vârstnici, bărbați și femei deopotrivă, îmbrăcați în portul popular tradițional specific zonei din care proveneau — au făcut să vibreze și cele mai amorțite corzi sufletești ale privitorilor. De remarcat faptul că între cele peste 2500 de costume nu am văzut două identice, adică dintre acelea făcute de cine știe ce mașină industrială de cusut sau tricostat.

Am primit aici, la Mioveni, în România de la Argeș, o lecție despre frumos, despre demnitate și patriotism, despre ce se poate realiza din pasiune și cu multă implicare, despre dorința neștrămutată de a păstra, cu orice efort, valorile spirituale ale neamului românesc, singurele care, cu adevărat, ne reprezintă.

După 20 de ani

La 17 octombrie 2003, în cadrul Conferinței generale a Organizației Națiunilor Unite pentru Știință și Educație (UNESCO) a fost adoptată Convenția privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial ale cărei scopuri declarate erau: „— Salvagardarea patrimoniului cultural imaterial; — respectarea patrimoniului cultural imaterial al comunităților, grupurilor și indivizilor care aparțin acestora; —Sensibilizarea, la nivel local, național și internațional, asupra importanței patrimoniului cultural imaterial și recunoașterii sale reciproce; —Cooperarea și asistența internațională.” România a ratificat Convenția din 2003 în anul 2005.

Apropiata sărbătorire a 20 de ani de la adoptarea acestei Convenții a fost un bun prilej

pentru Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș de a organiza la Pitești un simpozion național având ca temă preocupările și prioritățile instituțiilor de cultură din România în protejarea inestimabilului patrimoniu cultural imaterial de care (încă) dispune România.

Specialiști în patrimoniu cultural din douăzeci și două de județe ale țării au prezentat treizeci și trei de elemente de patrimoniu cultural imaterial din România, specifice zonelor pe care le reprezintă sau care sunt răspândite pe areale mai vaste, dar având specificități locale, elemente care au nevoie de a fi cercetate în profunzime și pentru care au fost propuse măsuri de salvare și valorificare.

„Din punctul nostru de vedere, al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO, acesta este evenimentul anului pe care îl dedicăm aniversării a 20 de ani de la adoptarea Convenției UNESCO privind salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, cu intenția explicită de a identifica preocupările și prioritățile pe care dumneavoastră le veți semnala cu această ocazie.” (Madlen Șerban, secretar general al Comisiei Naționale a României pentru UNESCO).

„Județul Argeș este recunoscut pentru eforturile pe care le face pentru salvagardarea patrimoniului cultural imaterial, prin Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș. Protejarea patrimoniului cultural imaterial este o sarcină care ne revine tuturor, în special Ministerului Culturii, instituțiilor subordonate acestuia dar și instituțiilor de cultură din întreaga țară.” (Costel-Cristian Lazăr, subsecretar de stat Ministerul Culturii).

„De trei ani organizăm aici, la Pitești, Conferința internațională dedicată patrimoniului cultural imaterial, anul trecut am organizat Gala decernării titlurilor de Tezaur Uman Viu iar astăzi, iată, participăm împreună la acest simpozion în cadrul căruia, pe lângă prezentarea acestor elemente de patrimoniu cultural imaterial căutăm și soluții pentru protejarea, salvagardarea și promovarea lor. Vă rog să le transmiteți și celor din județele dumneavoastră că trebuie să avem grijă de această moștenire culturală și să o purtăm în suflet, să nu lăsăm nici să se altereze, nici să ne fie furată, dar nici să nu o pierdem.” (Elena Iagăr, manager Centrul Județean de Cultură și Arte Argeș, organizatorul simpozionului).

„Este un moment special această întâlnire cu ceea ce înseamnă cultură tradițională, cu ceea ce înseamnă elemente de patrimoniu cultural imaterial într-un peisaj UNESCO. Este vorba despre identitatea culturală românească și demersul de acum al Consiliului Județean Argeș este o dovadă că instituțiile de cultură se preocupă în mod special de evidențierea a ceea ce generații de-a rândul au păstrat în comunitate. Demersul de astăzi de aici, de la Argeș, este dovada că trebuie să evidențiem ceea ce s-a păstrat și transmis din generație în generație. Tot aici, la Argeș, se desfășoară de trei ani o conferință internațională dedicată patrimoniului

cultural imaterial, într-un context academic în care sunt invitați specialiști, cercetători de top din întreaga țară. Întâlnirea de astăzi este una aplicativă. Am dorit să reperăm în spațiul românesc acele focare de cultură tradițională, județele care conștientizează care sunt elementele de patrimoniu cultural imaterial care identifică acea zonă sau subzonă etnofolclorică și care pot să se identifice într-un peisaj național.” (Gabriela Nedelcu Păsărin, președinte Comisia Națională pentru Salvagardarea Patrimoniului Cultural Imaterial din Ministerul Culturii).

Care va fi viitorul acestor elemente vii de patrimoniu cultural imaterial vom vedea, noi și urmașii noștri. Important este ca, așa cum noi am primit moștenire avuția care poartă numele generic de cultură tradițională, tot așa să putem spune și noi, la rândul nostru, că am lăsat măcar o parte din ceea ce pe noi ne-a bucurat și ne-a oferit privilegiul de a fi mândri de această bogăție.

CULTURO

FESTIVAL DE CARTE & ARTE
AL ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

5-8 OCTOMBRIE 2023
MADRID, SPANIA

În urmă cu 133 de ani

Prima sărbătorire a zilei de 1 Mai oglindită în presa românească

Sărbătorirea primei zile din luna mai are o veche tradiție în istoria poporului nostru, care s-a conservat în folclor sub forma Armindenului, simbol al vegetației care protejea recoltele și animalele, al reînvierii naturii și al speranței. Etimologic vorbind, cuvântul „**Arminden**” ar proveni din numele unui sfânt din calendarul religios: în ziua de 1 mai, calendarul creștin consemnează pomenirea Sfântului Prooroc Ieremia, amintit în Vechiul Testament. În limbajul vechi, bisericesc, de coloratură slavă, ziua lui Ieremia era „Ieremia deni”, care, ulterior, a devenit Arminden. Din limba populară acesta a trecut în limbajul cult, adică literar. Altă etimologie propusă, consideră rădăcina acestui Arminden, din latinescul „**Armentum**”, care înseamnă turmă, cireadă de animale.

Ovidiu, tragicul poet latin, exilat la țărmul Mării Negre (Pontul Euxin), amintea în opera sa „**Faste**”, că dacii sărbătoreau așa numitele „**Kalendae maiae**” (întâia zi a lunii mai), evocând muncile agricole de primăvară, ieșitul cirezilor la pășunat. Acestea erau un prilej de petrecere, de a ura spor în casă și bățatură, energie și putere de muncă, mai ales sănătate pe parcursul întregului an. Obiceiul e cunoscut în toate regiunile continentului, din nord până la Mediterana, la germani sub numele de Maibaum, la francezi Arbres de mai.

În tradiția populară, acestei zile i se mai spune și „**ziua pelinului**” semnificând începutul verii. În popor, se consideră că „**Armindenul**” are legătură cu rodul pământului: el simbolizează vechiul zeu al vegetației, protector al recoltelor și al animalelor. El apără de grindină, de secetă,

alungă dăunătorii, ferește vitele de molime, face vinul bun, oamenii sănătoși, de aceea aceștia ies să petreacă la iarbă verde, mâncând miel și caș, bând vin roșu cu pelin.

Dis de dimineață, trebuie să te speli cu rouă, să îți poarte de sănătate. Apoi, trebuie să se pună ramuri verzi la porți, la stâlpii caselor, aducătoare de noroc și belșug, dar și la adăposturile vitelor, pentru ca oameni și animale, deopotrivă, să fie protejați de spiritele malefice.

Sărbătoarea de Arminden este evocată și de Mihai Eminescu în poezia „**Azi e zi întâi de mai**”, iar Șt. O. Iosif glăsuiește și mai tranșant: „**Și fabrica răsună de sfântul glas al muncii / Al muncii ce hrănește și mamele și pruncii.**” („**Imnul muncii**”)

Conform obiceiului, primăvara trebuie întâmpinată cu petreceri prietenești, în grupuri, organizate prin dumbrăvile din apropierea orașelor - petreceri câmpenești, cum au fost denumite.

Ulterior, ele au căpătat un pronunțat caracter revendicativ. La 1 mai 1886, muncitorii din Chicago s-au ridicat împotriva regimului de muncă de 12 ore zilnic. Oficial, hotărârea de a se face din 1 Mai o zi internațională a muncii a fost luată la Congresul de la Paris al Internaționalei a II-a, la 20 iulie 1889.

Moțiunea respectivă, care a fost semnată și de membrii delegației românești (printre care și Emil Racoviță), propunea ca, la 1 mai 1890, muncitorii din toată lumea să demonstreze, pentru a obține, în primul rând, reducerea la 8 ore a zilei de lucru, fără excepție. Un an mai târziu, în 1890, la al doilea congres internațional socialist ținut la Bruxelles, s-a hotărât ca această zi de 1 mai să devină, în viitor, sărbătoare permanentă. Delegația română, în frunte cu jurnalistul Constantin Mille, a semnat și această nouă moțiune.

Așadar, unul dintre ziaristii români de notorietate ai vremii se numără printre părinții sărbătorii de 1 Mai.

România a fost printre primele țări din lume unde s-a sărbătorit ziua de 1 Mai 1890, ca expresie a solidarității dincolo de frontiere, a sincronismului european, dar ancorată în realitățile românești, prin întruniri și demonstrații în întreaga țară, ca și în provinciile aflate sub stăpânire străină.

Astfel, la Arad, în anul 1870, s-a constituit Asociația generală a muncitorilor din Arad, afiliată la Internaționala I, care a organizat și prima adunare de 1 Mai a muncitorimii

arădene, ținută în anul 1890.

Dezideratele acestor manifestații aveau un pronunțat caracter civic, sindicalist, și mai puțin politic. La 1 Mai 1890 demonstrații ieșite pe străzile orașelor românești manifestau pentru ziua de muncă de 8 ore, pentru concedii plătite, pentru acordarea votului universal, direct și secret, pentru egalitatea în drepturi a femeilor cu bărbații, etc.

La impresionanta manifestație de la București au participat câteva mii de muncitori, din glasurile cărora răsunau acordurile imnurilor „**Deșteaptă-te române**” și „**Marsilieza**”, având în mână drapele roșii și pancarte cu revendicările proprii.

În cele ce urmează, prezentăm modul în care presa vremii a prezentat aceste întruniri de solidaritate.

Astfel, ziarul „**Adevărul**” expunea, sub titlul „**Manifestația Muncitorilor**”, modul în care a fost organizată și desfășurată prima sărbătoare de 1 Mai în Capitala României. De menționat faptul că, potrivit vechiului calendar, aceasta a avut loc la data de Duminică 22 aprilie 1890, ceea ce corespunde cu data de 1 Mai, pe stil nou.

La rândul său, ziarul „**Lupta**”, avându-l ca director politic pe G. Panu, relatează în paginile acestei publicații sub titlul „**Manifestația lucrătorilor**” desfășurarea mitingului de la București.

Dacă cele două ziare de mai sus descriau cu lux de amănunte această primă manifestație, corespondentul ziarului „**Universul**” relatează câteva zile mai târziu, cu

ținând steagul roșu și ramuri verzi.
La 8 sara, s'a isprăvit serbarea".

În memoriile sale, C. Mille descrie astfel această manifestație: <<În dimineața zilei de 1 mai 1890 muncitorii bucureșteni s-au adunat pe strada Academiei, în fața sediului Clubului lor și de acolo au pornit încolonați, spre Filaret. Mulți dintre ei purtau cocarde roșii, drapele și pancarte, și toți împreună cântau în mers: Deșteaptă-te române și Marsilieza. Pe câmpia de la Filaret, cei „peste cinci mii de muncitori” s-au adunat în jurul tribunei de pe care și-au rostit discursurile frunțașii de atunci ai mișcării : Al. Constantinescu, Ioan Nădejde, Al. Ionescu>>

Evident, și C. Mille a fost printre vorbitori.

Un episod mai puțin cunoscut cu privire la istoria zilei de 1 Mai în România este cel legat de implicarea lui... N. Iorga în mișcarea revendicativă.

Ne aflăm în anul 1893, acesta fiind deja era cel de al patrulea an de manifestații de 1 Mai.

La București, muncitorii s-au adunat în grădina Cișmigiu, pornind de acolo pe străzile principale, purtând zeci de pancarte prin care se exprimau revendicările acestora, parcă mai multe ca în anii precedenți : „Vrem 8 ore de lucru“ ; „Cerem votul universal“; „Nici o muncă fără pâine, nici pâine fără muncă“.

La încheierea demonstrațiilor s-au încins horele și strigăturile au fost auzite până seara târziu : „Vino-n mândră hora noastră / Așupritule țaran / Vin-tu ruptă bluză-albastră / Nu vă temeți de tiran“. [...]

Atunci au fost rostite și versurile lui Nicolae Iorga (care fuseseră publicate în „Literatură și știință“, cu câteva săptămâni înainte): „Răbdare-n noapte, muncitori, / Profeți cu ochi de foc, răbdare, / Lumina roșiilor zori / Acum sau mai târziu răsare“. [...]

Despre aceste versuri (purtând titlul „Înainte!“) Iorga își va reaminti: „Au fost strigate și prin cluburi; începusem, Doamne iartă-mă, să am și eu așa puțin talent“.

Dar și parlamentarii români au sărbătorit la 1 Mai 1890. Iată ce spune ziarul Adevărul, din data de 1 Mai:

„Deputații și senatorii au fost poftiți la o gustare de pelin pentru ziua de azi 1 Mai, potrivit tradiției și obiceiurilor strămoșești.

După programul întocmit de D. Laurian, cheful va ține toată ziua și de aceia Camera și Senatul nu vor ține ședință astăzi.”

Putem spune, în încheiere, că presa românească a fost atentă cu desfășurarea acestor prime manifestații dedicate zilei muncii, relatând cu obiectivitate desfășurarea acestora.

Tanța Tănăsescu, UZPR

destulă răceală, această manifestație:

„Manifestația lucrătorilor

Lucrătorii din București au manifestat și ei, ca muncitorii din alte țări, dar în chip foarte pașnic, pentru scăderea orelor de lucru la 8 pe zi.

Vre-o 600 de inși s’au adunat duminică în localul clubului muncitorilor, în str. Academiei, și, cu muzica în cap, s’au dus spre Filaret, la grădina Trocadero.

În capul cortegiului fălăia un steag roșu și mai multe drapele pe care era înscrisă reclamația lucrătorilor de „8 ore pe zi de muncă”.

S’au ținut discursuri de către d-nii Mille, Nădejde, Al Ionescu, Mircescu, Radovici, etc.

Mai mulți lucrători au dat un fel de concert.

La 7, lucrătorii au jucat o horă mare, în mijlocul căreia erau câțiva tovarăși

Mary Tour Grup

Rumania-Viajes.com

www.rumania-viajes.com

Tel: +40 722 199 998
+34 600 035 630

Marilena Rotaru - Hierofaniile exilului

interviu realizat de Dana Oprica

În data de 4 aprilie 2023, s-au împlinit 31 de ani de la dispariția profesorului și scriitorului Vintilă Horia, pe care mulți dintre noi l-au cunoscut în Spania sau din documentarele realizate de omul de televiziune, Marilena Rotaru. În anul 2015, am avut șansa de a sta de vorbă, formal și informal cu doamna Marilena Rotaru, realizând un interviu pe care l-am transmis la Radio Villalba, în cadrul emisiunii în limba română pe care o realizez de zece ani, și pe care îl prezint în rândurile de mai jos.

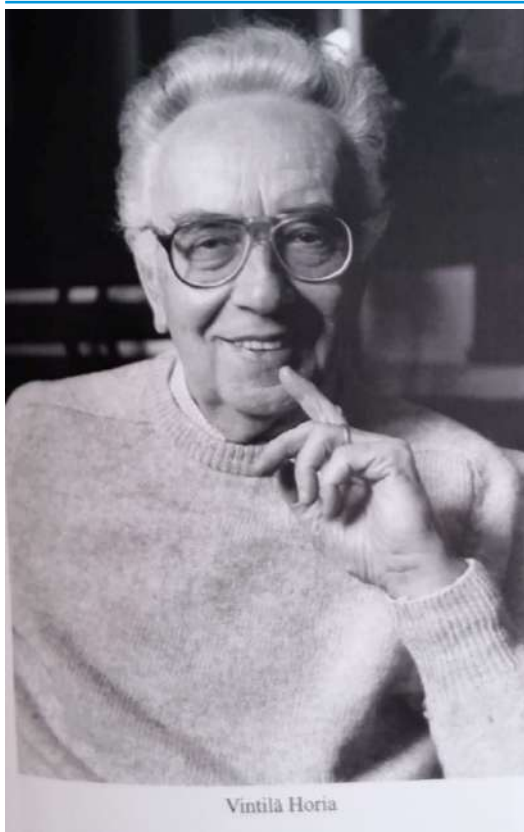
Dana Oprica: O altă reflecție: în exil legăturile între prieteni erau strânse. Vintilă Horia, spre exemplu, corespundea cu alți români, precum Mircea Eliade, era prieten cu Alexandru Ciorănescu, a cărui memorie este cinstită de spaniolii din Santa Cruz de Tenerife, a fost elevul lui Alexandru Busuioceanu, cel care a înființat Catedra de limbă română la Universitatea Complutense din Madrid. De asemenea, el leagă prietenii cu alți scriitori și gânditori contemporani. În Italia, Giovanni Papini e prietenul său, îl interviuează pe Heisenberg, Premiul Nobel pentru fizică. Ce frumos prezentați în cartea dumneavoastră modul cum l-a contactat și pe care îmi permit să-l citez: „*prima dată m-a refuzat, dar, după ce i-am scris o nouă scrisoare în care-i spuneam că ar fi interesant ca un Premiu Goncourt să stea de vorbă cu un Premiu Nobel, a acceptat*”.

Marilena Rotaru: Bineînțeles, e un lucru dovedit de foarte multe ori faptul că valorile recunosc, la rândul lor, valoarea. Așa s-a întâmplat și cu Vintilă Horia, care a fost recunoscut de nume atât de importante ca cele pe care le-ați citat deja, mă refer acum la Papini, nu mai vorbesc de Alexandru Ciorănescu pe care, de asemenea, l-am cunoscut și, iată, sunt patru ani de când a fost centenarul lui Alexandru Ciorănescu. Am făcut o călătorie, am fost pe firul exilului lui Vintilă și în Argentina – mulți intelectuali argentinieni au fost apropiați și l-au prețuit cu adevărat, ați citit și în carte, sunt și în filmul pe care l-am realizat. Dar există o carte teribilă, o călătorie inițiată așa spune – am vorbit

mult cu Vintilă despre ea – *Călătoria la Centre*, așa numea el geniile lumii contemporane. Și despre asta îmi spunea că, în momentul în care se apropia de 50 de ani, după anii '64-'65, deci după ce luase Premiul Goncourt, a fost într-o criză existențială în care și-a pus problema situației lui față de adevăr. Se întreba dacă e bine ce a făcut, dacă a avut dreptate să rămână creștin, român și anticomunist, dar dacă este o minciună? Mărturisea și, în momentul în care vorbeam cu el despre asta, aveam imaginea clară a crizei pe care a trăit-o și, dintr-un sentiment de verificare față-n față cu oameni de valoare cu care să poată dialoga, și-a imaginat o călătorie, atunci o considera imposibilă, cu cele mai mari valori, genii contemporane, cu cei care luaseră Premiile Nobel în toate domeniile: știință, cultură. A făcut o listă cu mulți oameni de știință, scriitori, artiști, filosofi, fizicieni, cam vreo 40 din câte îmi amintesc că mi-a spus, dar se întreba: cum să se întâlnească cu ei? Cum să poată vorbi cu ei? Și, trebuie să vă mărturisesc, în momentul în care-mi povestea asta, sigur că pe un alt plan, mă regăseam eu, care la începutul anilor '90 și chiar înainte, așa cum mărturisisem la începutul dialogului nostru, mă gândisem cum să fac să mă aflu în fața acestor români de valoare pe care trebuie să-i cunoască românii din țara asta, care au fost îndoctrinați de atâtea și atâtea manipulări și minciuni toți anii ăștia? La un moment dat, spunea Vintilă, cum s-a întâmplat întotdeauna când eram într-o situație fără ieșire, a venit soluția: el fusese contactat

de o revistă medicală din Madrid, care era susținută financiar de o fabrică de antibiotice foarte cunoscută și i-au propus să facă o anchetă prin mai multe spitale occidentale. Era un lucru care-l interesa, dar era un interes limitat. Acelui prim contact, directorul acelei fabrici, i-a mărturisit proiectul pe care-l avea, că ar fi vrut să facă vreo 40 de interviuri cu aceste „*Centre ale Pământului*” așa cum le numise. Directorul a găsit imediat ideea extraordinară și i-a finanțat această călătorie, care a durat doi ani. Spunea că pleca cel puțin de două ori pe lună în toate țările, făcuse o listă nu numai cu valorile și cu geniile momentului actual, dar și cu precursorii ai lor, care erau, de exemplu: Alfred Nobel, Joyce și spunea că a făcut ancheta făcând interviuri cu prietenii sau urmașii acestora. Așa că la Dublin a găsit o persoană care-l cunoscuse pe Joyce. A ajuns la Heisenberg, marele fizician, l-ați amintit și dumneavoastră, laureat al Premiului Nobel; prima dată l-a refuzat și, după scrisoarea cu argumentul ăsta, că ar fi interesant ca un Premiu Goncourt să stea de vorbă cu un Premiu Nobel, a acceptat. Și a fost o întâlnire extrem de interesantă, mie mi-a relatat-o nu numai Vintilă, ci și un prieten de-al lui din Germania, care se întâlnise, la rândul lui, cu Heisenberg și care îi mărturisise cât de impresionat a fost de Vintilă Horia. Ceea ce a vrut să afle Vintilă în momentul acestei întâlniri cu Heisenberg a fost modul în care această celebritate a științei se referea la credință. Și, cu multă sfială, spunea Vintilă că l-a întrebat pe Heisenberg care sunt legăturile lui cu

Vintilă Horia

Dumnezeu, și Heisenberg i-a răspuns: „**mult mai bune decât cu oamenii!**”.

Pe urmă, studiindu-i pe marii fizicieni și pe alți mari oameni de știință, Vintilă era extrem de bucuros să vadă că aceștia îl întâlniseră pe Creator în cercetările lor și și-a dat seama că în felul acesta a intrat în legătură cu o nouă viziune a lumii, care era a oamenilor de știință; era vorba de introducerea în știință a unui nou spiritualism legat de materie.

Dana Oprica: O altă meditație, o altă cugetare: „**Vintilă Horia acceptă destinul, acceptă exilul. De la Dante, un alt exilat, a înțeles lecția pe care acesta a dat-o omenirii, a înțeles că exilul este o cheie pentru a ajunge la ultima cunoaștere.**”.

Marilena Rotaru: Da. A fost, de fapt, lucrul despre care am vrut de la bun început să vorbesc cu el și pe care l-am discutat din mai multe perspective. El așa a considerat și-mi spunea că exilul de fapt nu înseamnă a pleca dintr-un loc și a trăi în alt loc, că pentru scriitori este o tehnică a cunoașterii, iar pentru el dragostea, exilul și moartea erau cele trei chei ale cunoașterii. Vintilă Horia a dorit să scrie romanele marilor exilați și una din primele și marile dorințe și tentații a fost Dante. Spunea că, prin anii 1937-1938, a învățat italiana în București ca să-l poată citi pe Dante în original, iar apoi, de multe ori în exil, s-a întâlnit cu el, cu spiritul

lui și, în timp ce a locuit la Florența și în alte locuri în care trăise și el, a vorbit cu Papini foarte mult despre Dante. Și vreau să povestesc un moment extrem, o imagine teribilă pe care a trăit-o Vintilă: imediat după război mergea cu un tren de marfă în Italia, de la Roma spre Florența, era foarte cald, era noapte și, la un moment dat, unul dintre călători – și nu erau oameni de litere, erau amestecați, erau oameni de toate felurile – unul dintre călători a început să recite din Dante. A recitat aproape o oră și s-a oprit.

Și, în momentul în care acela s-a oprit, altcineva din același vagon, din același loc, a continuat până la sfârșit. Nu știu, e o imagine... dacă o întâlneam într-un film spuneam că era făcută, dar iată că realitatea de multe ori are imagini mai puternice decât filmul. Îmi spunea, concepția lui Vintilă era că asemenea lui, dacă n-ar fi fost condamnat, dacă n-ar fi trăit cea mai mare parte în exil, Dante n-ar fi scris Divina Comedie. Și problema asta și-a pus-o și el, Vintilă. Spunea: **“dacă rămâneam în țară, într-o țară liberă, să admitem că rușii n-ar fi intrat în țară și mi-aș fi continuat cariera diplomatică, mi-aș fi realizat visul de a fi ca Duiliu Zamfirescu, aș fi scris cărți, poate chiar Dumnezeu s-a născut în exil. Dar cu siguranță un altfel de roman, un roman care poate ar fi interesat publicul din România, dar n-ar fi interesat întreaga lume, n-ar fi fost romanul unui sacrificat în numele cunoașterii. Era cu totul altceva, iar romanul, cu toată credința, îmi spunea Vintilă, a ieșit așa cum a ieșit doar pentru că eram eu însumi în poziția lui Ovidiu, un exilat, și pentru că mi se dăduse cheia cunoașterii, care este exilul”**. O întrebare pe care i-o mai pusesem și la care-mi răspundea întotdeauna la fel, că asta era singurul răspuns, era: Ce vi s-a luat prin exil și ce vi s-a dat? și răspunsul lui era: **„mi s-a luat foarte mult, dar mi s-a dat mult mai mult”**. Deci e cheia și sacrificiul despre care vorbeam.

Dana Oprica: Știm, ați spus și dumneavoastră, că lui Vintilă Horia încă nu i s-a făcut dreptate, o consemna, de altfel, și Pietro Cimatti în La Fiera Letteraria și așa rămâne scris peste timp. Îmi permit să citesc din nou din cartea dumneavoastră, întoarcerea lui Vintilă Horia: **„Vintilă Horia e un țap ispășitor, nu există nimic de care eu pot să-l acuz, chiar dacă mi s-ar aduce ca mărturie probele cele mai evidente. El a rămas așa, desigur că a devenit fratele meu, a devenit cel mai pur eu însumi.”**.

Marilena Rotaru: Citatul este, de fapt, din textul intitulat Despre degradare și risc, un text pe care Vintilă Horia mi l-a trimis cu, cred, cam trei luni înainte de trecerea lui în eternitate, un text care este esența întregii sale credințe și a experiențelor trăite. Textul fusese scris ca prefață la ediția în limba catalană a lui Dumnezeu s-a născut în exil, dar n-a trecut, a fost cenzurat. Și atunci a rămas așa, un text pe care Vintilă Horia l-a răspândit cui a simțit că ar trebui să-l aibă. Mi l-a dat cu aceste cuvinte pe care le-a scris: **„făci ce crezi cu el”**. Și prima dată l-am integrat în cartea despre care vorbim. Aș vrea să citez încă un text. Tot textul acesta este extrem de important, dar în legătură cu ceea ce vorbim și cu faptul că nu i s-a făcut dreptate lui Vintilă Horia, citatul pe care l-am ales mi se pare foarte potrivit: **„comunismul a murit în Europa de Est, dar stă încă în picioare fragile, dar vizibile picioare, în cea Occidentală. Constatările, dar și atacurile împotriva mea sunt deci încă valabile. Tehnica folosită pentru a fi eliminat în 1960 din literatură poate fi utilă încă celor care urmăresc, ca și atunci, același scop: distrugerea legăturii dintre om și Creator, deci distrugerea omului. Deși Drepturile Omului**

Pagina de titlu a romanului Dumnezeu s-a născut în exil

sunt pe toate buzele, nimeni nu ține seamă nici de drepturile popoarelor, nici de omul ca ființă teologală, cum îl numește Steinhart în Jurnalul fericii. Atât lupta mea, cât și opera mea rămân încă ținte mortale pentru cei ce, în cadrul celei mai teribile degradări a omului, lasă asupra noastră riscul de a pieri și asupra lor riscul de a distruge”.

(Vintilă Horia, Collado Villalba, 3 august 1991)

Dana Oprica: Să vorbim despre România pe care atât de des o pronunța în întâlnirile cu dumneavoastră. Vă lăsa un mesaj la prima întâlnire: „Voi veni în România când tu ai să mă chemi”. În România de unde plecase, așa cum declara asemenea lui Cristofor Columb prin est, și unde se întorcea prin vest, prin literatură, n-a mai ajuns. Însă dumneavoastră spuneți în cartea Întoarcerea lui Vintilă Horia că au ajuns la dumneavoastră, în vara anului 1992, trei emisari, trei prieteni trimiși de el, unul din Spania, unul din Germania și altul din Italia.

Marilena Rotaru: Da, mesajul nu era de la prima întâlnire, era din 1990, dar din octombrie, din cea de a doua întâlnire, când am stat vreo cinci săptămâni la Madrid și la plecare, n-am să uit, pe stradă, în fața casei Monicăi Nedelcu și vreau s-o amintesc și pe Monica, e singura profesoară universitară la Universitatea Complutense, unde și Vintilă Horia a avut cursuri, care a făcut o lucrare de doctorat despre viața și opera lui Vintilă Horia. Eram în fața casei ei, pe o stradă cu sens unic, se blocase puțin circulația, ne îmbrățișam și Vintilă, făcându-mi cu degetul, mi-a spus: **„am să vin în România când tu ai să mă chemi”**. El avea planuri să vină în România încă din martie '90, când ne-am întâlnit prima dată și ar fi vrut să vină în mai, iunie, însă a amânat. În iunie a venit Minerriada, iată, sunt 25 de ani, și asta l-a oprit. A spus nu, România n-a devenit un stat de drept, nu pot trăi în România. Și ne-am reîntâlnit în octombrie 1990, la Madrid. În afară de asta, el voia să vină în România ca să facă ceva. Tot timpul îmi spunea: **“eu nu pot să vin în România ca turist, eu vreau să vin la universitate, să țin un curs, să scriu într-o publicație, să împărtășesc românilor ceea ce am adunat în toți aniiăștia în care n-am fost împreună”**.

Continuarea articolului în numărul următor

Biblioteca 9 de Adrian Suci. Cărți care merită

Sorin Dănaș e încă o dovadă vie că ierarhiile oficiale din literatura română nu merită nicio atenție. Dacă critica literară românească ar fi făcut vreodată altceva decât politică de birt și alcov, acest autor s-ar fi numărat printre privilegiatii acesteia.

“Echer”, Ed. Grafix, 2022, volum cu două fațete, poezie și proză poetică, inspirat prefațat de Corina Dașoveanu, e cartea unui autor matur, profund și ludic deopotrivă, stăpân pe instrumentele sale și gestionând cu dexteritate o forță lirică impresionantă. Un autor de primă mână care ar merita descoperit și asumat de literatura română.

Tablou de Cotovanu Mihai.

Florin Otrocol

este unul dintre puținii gânditori autentici din poezia română a momentului prezent. Perfect conștient de faptul că gândirea poate zidi sau ucide în egală măsură, poetul face un tur de forță în volumul “**poeme (mal)tratate**”, Ed. Grinta, 2022, pendulând în moduri inedite între gnoză și senzualitate, între luciditate și afecte. Aliajul poeziei sale e unul dur, dar cu neașteptate momente de maleabilitate și produce spectaculoase declarații de dragoste de tipul “**cu tine în mine/ aportul meu la evoluția umanității rămâne o iluzie/ o muncă nefăcută.**”

Un lucid îndrăgostit, așa l-ar caracteriza cartea pe autor. Un poet cu munca făcută.

Rodica BUZDUGAN,

poetă care a făcut ucenicie la școala lui Traian T COȘOVEI, recidivează în Poezie cu “**Să fi rămas fata pădurii**”, Ed. Tracus Arte, 2021. Primită cu entuziasm de către Ioan GROȘAN, care remarcă o “**căutare permanentă, neostoiută, a propriei identități, a propriei ființe**”, cartea beneficiază și de prezentarea grafică de excepție a maestrului **Mircia DUMITRESCU**. Așa încât nouă nu ne rămâne decât să constatăm, dincolo de orice îndoială, că autoarea se ridică la înălțimea înaltelor recomandări care o însoțesc și să îndemnăm publicul de poezie înspre cartea domniei-sale.

Muzică. Poezie. Natură.

Tabăra internațională BOEMA 9

Arefu, 2 – 5 iunie 2023

Logos: UZP Filiala Presă Culturală, orizont România sufletului tău, 9 observatorul, C&R CENACLUL DE LA ROMA, ATHANOR, InfoArt, CENTRO CULTURAL LA TIERRA TRACIA

Implementarea schimbării într-o organizație

Camelia Potârniche - LMI Romania

Problema este că, în timp ce oamenii sunt pasionați de propriile idei, ei tind să opună rezistență inițiativelor altor oameni, mai ales atunci când simt că le este impusă schimbarea. Acesta este un motiv cheie pentru care marea majoritate a schimbărilor eșuează, deoarece în dorința lor de a crea un "sentiment de urgență" și de a face ca schimbarea să pară inevitabilă, liderii încearcă să convingă pe toată lumea deodată. Chiar și pentru companiile mici și mijlocii, această abordare este greșită. Zeci de ani de cercetări arată că nu trebuie să convingi pe toată lumea pentru ca o idee să fie implementată.

Mulți spun că oamenii se tem de schimbare, dar adevărul este că directorii generali și antreprenorii sunt mereu în căutarea schimbării sau a îmbunătățirii la nivel de organizație. Cea mai mare provocare a lor când vine vorba de implementarea schimbărilor dorite este implicarea și angajamentul oamenilor din echipă. La fel, persoane care ocupă funcții de management într-o organizație spun că au idei transformaționale, însă le este foarte greu să-și convingă superiorii să le ia în considerare.

Un raport din 2014 al PwC a arătat că 65% dintre angajații din corporații au menționat oboseala schimbării, 44% dintre ei s-au plâns că nu înțeleg schimbarea pe care li se cere să o facă, iar 38% spun că nu sunt de acord cu aceasta. Un studiu mai recent realizat de Gartner în 2020 sugerează că reticența angajaților la schimbare s-a dublat în timpul pandemiei. Un alt sondaj realizat de Capterra în 2022 a găsit rezultate similare.

Vestea bună este că nu trebuie să convingi o majoritate pentru ca schimbarea să fie implementată. De fapt, avem zeci de

ani de dovezi că o minoritate semnificativă este suficientă:

□ Analiza profesorului Erica Chenoweth cu privire la peste 300 de revoluții politice din ultimul secol constată că este nevoie de doar 3,5% din populația unei societăți care participă activ pentru a reuși, iar multe campanii au reușit cu mai puțin.

□ Cercetări recente ale sociologului Damon Centola de la Universitatea din Pennsylvania sugerează că punctul critic pentru schimbare este obținerea a 25% din oamenii dintr-o organizație.

Deci, în loc să încerce să-i convingă pe sceptici de la început, o strategie mult mai eficientă pentru lideri este de a identifica oamenii care sunt deja entuziasmați de idee și doresc ca transformarea să reușească.

Zeci de ani de cercetări științifice sugerează că cel mai bun indicator al ceea ce gândim și facem este ceea ce gândesc și fac oamenii din jurul nostru. Oamenii tind să observe transformarea odată ce s-a întâmplat deja și de multe ori au impresia că, așa a fost de la început.

Sursa: www.hbr.org,
www.strategyand.pwc.com

Finanțează: DEPARTAMENTUL PENTRU ROMÂNII DE PRETUTINDENI

Organizează: ROMÂNII ÎN ANDALUCIA, FARA

FESTIVALUL COPILĂRIEI

ZIUA ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

Ateliere creative pentru copii și părinți în ORAȘELUL COPIILOR CORDOBA

SÂMBATA 3 IUNIE de la 18.00 până la 20.00

Obligatorie ÎNSCRIEREA la nr. 641354711 sau as.traian@hotmail.com

Asociația TRAIAN plătește intrarea pentru copii și adulți

Colaborează: Asociația Femeilor Românce din Cordoba și Delegația de Participare Cetățenească - Centrul Civic Lepant

AYUNTAMIENTO DE CORDOBA Delegación de Participación Ciudadana

CULTURO

CULTURO

PLATFORMĂ CULTURALĂ A ROMÂNILOR DE PRETUTINDENI

www.culturo.ro

Servicio del Hogar Familiar

continuación del número anterior

Actualizado 2023
Unión Provincial CCOO Almería.

Extinción del contrato.

La relación laboral de carácter especial del servicio del hogar familiar podrá extinguirse por las causas establecidas en el artículo 49.1 del Estatuto de los Trabajadores, aplicándose la normativa laboral común salvo en lo que resulte incompatible con las peculiaridades derivadas del carácter especial de esta relación. Sin perjuicio de lo anterior, esta relación laboral de carácter especial podrá extinguirse por alguna de las siguientes causas, siempre que est n justificadas:

- Disminución de los ingresos de la unidad familiar o incremento de sus gastos por circunstancias sobrevenidas.
- Modificación sustancial de las necesidades de la unidad familiar que justifican que se prescinda de la persona trabajadora en el hogar.
- El comportamiento de la persona trabajadora que fundamente de manera razonable y proporcionada la pérdida de confianza de la persona empleadora.

La decisión de extinguir el contrato deberá de comunicarse por escrito a la persona empleada del hogar, debiendo constar de modo claro e inequívoco la voluntad de la persona

empleadora de dar por finalizada la relación laboral y la causa por la que se adopta dicha decisión. Simultáneamente a la comunicación de la extinción, la persona empleadora deberá poner a disposición de la persona trabajadora una indemnización, en cuantía equivalente al salario correspondiente a 12 días por año de servicio con el límite de 6 mensualidades.

La persona empleadora deberá avisar del despido al trabajador o trabajadora. En el caso de que la prestación de sus servicios hubiera superado la duración de un año, la persona empleadora deberá conceder un plazo de preaviso cuya duración, computada desde que se comunique a la persona trabajadora la decisión de extinción, habrá de ser, como mínimo, de 20 días. En los demás supuestos el preaviso será de 7 días.

Importante: Durante el período de preaviso, la persona que preste servicios a jornada completa tendrá derecho, sin pérdida de retribución, a una licencia de 6 horas semanales con el fin de buscar un nuevo empleo. La persona empleadora podrá sustituir el preaviso por una indemnización equivalente a los salarios de dicho período.

Además: La decisión extintiva no podrá llevarse a cabo respecto de la empleada o empleado interno entre las 17 horas y las 8 horas del día siguiente, salvo que la extinción del contrato est  motivada por falta muy grave a los deberes de lealtad y confianza.

Salario y cotizaciones en servicio del hogar.

El salario que se debe abonar a los trabajadores y trabajadoras del servicio del hogar, nunca puede estar por debajo del salario mínimo interprofesional **para 2023 (Real Decreto 99/2023)**, esto es, **1.080 euros al mes, 15.120 euros al año en jornada completa.**

JORNADA	14 PAGAS	12 PAGAS (prorrataadas)
40 HORAS	1.080,00 �	1.260,00 �
35 HORAS	945,00 �	1.102,00 �
30 HORAS	810,00 �	945,00 �
25 HORAS	675,00 �	787,50 �
20 HORAS	540,00 �	630,00 �
15 HORAS	405,00 �	472,50 �
10 HORAS	270,00 �	315,00 �
5 HORAS	135,00 �	157,50 �

Cotizaciones a la Seguridad Social.  Cu nto hay que cotizar?

TRAMO	Retribución mensual con la proporción de pagas extras	Base de cotización. Euros / mes
1	Hasta 269,00	250,00
2	De 269,01 a 418,00	357,00
3	De 418,01 a 568,00	493,00
4	De 568,01 a 718,00	643,00
5	De 718,01 a 869,00	794,00
6	De 869,01 a 1.017,00	943,00
7	De 1.017,01 a 1.166,669	1.166,70
8	De 1.166,67	Retribución mensual

El tipo de cotización por contingencias comunes será: A partir del 1 de enero de 2023, el tipo de cotización y su distribución entre empleador y empleado serán los que se establezcan con carácter general para el Régimen General de la Seguridad Social. En el año 2023, el tipo por contingencias comunes será el 28,81%, siendo el 24,01% a cargo del empleador y el 4,80% a cargo del empleado. El empleador también paga desempleo y fogasa (con un 80% de bonificación)

El tipo de cotización por contingencias profesionales será: El 1,50% sobre la base de cotización a cargo exclusivo del empleador.

A partir del **1 de enero de 2023**, las personas empleadoras asumirán las obligaciones en materia de cotización con relación a las personas trabajadoras al servicio del hogar que presten sus servicios durante menos de 60 horas mensuales por persona empleadora, antes no era así, lo podían hacer las personas trabajadoras.

Veamos un ejemplo.

Felipe García Borbón ha decidido contratar un empleado de hogar para que cuide de sus dos hijas. Contrata a Mario, por 40 horas semanales. El salario mensual del empleado asciende a 1.080 euros, además tiene dos pagas extras al año

que suma un total de 2.700 euros anuales, porque tiene una parte de salario en especie, por lo tanto hallamos la base reguladora, esto es, salario mensual más la paga extra y salario en especie y lo dividimos por 12 meses, $1.080 + 2.700 / 12 = 1.305$.

Cuota del empleador: Base Cotización 1.305. $\{(1.305 \times 0,2360) \times (1-0,2) + \{1.305 \times 0,0150\} + \{1.305 \times 0,055 \times (1-0,8)\} + \{1.305 \times 0,005\} + \{1.305 \times 0,002 \times (1-0,8)\} = 287,36 \text{ €}$

Cuota del trabajador: $\{1.305 \times 0,0470\} + \{1.305 \times 0,0155\} + \{1.305 \times 0,001\} = 82,88 \text{ €}$

La cuota total a pagar sería de: 370,25 €

A efectos de reducciones y bonificaciones en la cotización por parte de los empleadores:

Se mantiene la reducción del 20% en la aportación empresarial a la cotización a la Seguridad Social por contingencias comunes al Sistema Especial para Empleados de Hogar establecidos en dicho régimen.

Se crea una bonificación – con efectos del 1 de abril de 2023- del 45% al 30% en la aportación empresarial a la cotización a la Seguridad Social por contingencias comunes cuando los empleadores cumplan los requisitos de patrimonio y/o renta de la unidad familiar de convivencia en los términos y condiciones que se fijen reglamentariamente.

Como bien se sabe desde el 1 de octubre es obligatoria la cotización por desempleo y FOGASA. En paralelo se crea una bonificación del 80% en las aportaciones empresariales a la cotización por estas

contingencias.

Además, se prevé un régimen transitorio de mantenimiento de los beneficios por la contratación de cuidadores en familias numerosas.

¿Cómo realizar la nómina de un empleado del hogar?

El empleador debería dar una nómina a su empleado de hogar. O, al menos se debe elaborar un justificante de pago y entregárselo cada mes, junto con la retribución. No hay que ajustarse a un modelo determinado: se puede preparar el modelo de nómina o de recibo que se prefiera.

Una opción es usar el modelo de recibo oficial de salarios sugerido por el Ministerio de Empleo y Seguridad Social.

Acción protectora.

Los trabajadores incluidos en el Sistema Especial para Empleados de Hogar tendrán derecho a las prestaciones de la Seguridad Social en los términos y condiciones establecidos en el Régimen General de la Seguridad Social, son las siguientes peculiaridades:

- El subsidio por incapacidad temporal, en caso de enfermedad común o accidente no laboral, se abonará a partir del noveno día de la baja en el trabajo, estando a cargo de empleador el abono de la prestación desde el día cuarto hasta el octavo de la citada baja, ambos inclusive.
- El pago de subsidio por incapacidad temporal causado por los trabajadores incluidos en este sistema especial se efectuará directamente por la entidad a la que corresponda su gestión, no procediendo el paga delegado del mismo.
- Con respecto a las contingencias profesionales del Sistema Especial para Empleados de Hogar, no será de aplicación el régimen de responsabilidades en orden a las prestaciones previsto para el régimen general de la Seguridad Social.
- La acción protectora del Sistema Especial para Empleados de Hogar también comprenderá las correspondientes al desempleo.

Bibliografía:

- Real Decreto Legislativo 2/2015 por el que se aprueba el Estatuto de los Trabajadores.
- Real Decreto 1620/2011 de 14 de noviembre por el que se regula la relación laboral de carácter especial del servicio del hogar familiar.
- Real Decreto - ley 16/2022, de 6 de septiembre, para la mejora de las condiciones de trabajo y de Seguridad Social.
- Real Decreto 99/2023, por el que se aprueba el Salario Mínimo Interprofesional para 2023.
- Ley 27/2011 de 1 de agosto.

Unión Provincial CCOO Almería Área de Acción Sindical

Parteneri sociali al publicației ”Români in Andalucia”

Sindicatul Național ”Forța Legii” - Sindicatul de partea Ta!

„Aventurile Dragomirei. Povestiri și basme românești reinterpretate”

După „Caietul Dragomirei” – un material auxiliar alternativ pentru învățarea limbii române, „Aventurile Dragomirei” reprezintă un demers de suflet cu dublă valență: literară și didactică dar și o formă de rezistență și o provocare la asumarea, păstrarea și transmiterea valorilor autentice românești.

Din punct de vedere literar, știm că orice țară din lume își are legende și basmele sale, transmise fie prin viu grai, fie învățate la școală. Multe dintre acestea stau la baza formării umane și culturale a generațiilor viitoare, astfel că rolul și ponderea lor în educația tradițională a fiecărei țări este vital.

Limbaajul în care sunt scrise povestirile și basmele din acest proiect reînvie limba română vorbită cu arhaismele și regionalismele sale, putând fi considerată chiar un limbaj alternativ al unei realități care de multe ori mai există doar în imaginar.

Sarea în bucate

Pe vremea în care între țară și țară doar cei ce știau a călări puteau să îndrăznească la călătorii lungi, trăia un împărat de care cu ușurință s-ar fi putut spune că nu-i trebuia să caute fericirea mai încolo de palatul în care trăia.

Cuminte fusese împăratul și bună cu el viața.

Trei fete ca soarele în culcușul lui vara îi dăruise împărăteasa și nimic nu părea să ia din netezimea vieții lor până în ziua în care se prăpădi aceasta și fără de soață rămase împăratul și fără de mamă copilele.

Și chiar de iubire avea pentru mlădițele lui, nu ușoară îi fu munca creșterii fetelor. Căci în toate se vedea că mamă n-au, chiar dacă, sârguincioase, nici din cuvânt nu ieșeau, nici învățătura n-o lăsau deoparte.

Pe fir ca mărgelele li se adunau anii și împăratul pepene avea inima când le vedea cuminiți și frumoase.

Și, nu o dată, le chema în sala tronului să se bucure de o vorbă cu ele și să mai lase deoparte grijile cui ține sub sfat și poruncă o țară.

Într-o zi, din câte întrebări putea născoci mintea lui, se gândi să își întrebe odraslele despre iubirea și prețuirea ce i-o purtau ca singur părinte de îl mai aveau în viață.

Și una nu se lăsă mai prejos ca cealaltă, din cele mari! Că miere, că zahăr, tot ce frageda lor vârstă le făcea să creadă că e mai nestemat în simțire.

Doar mezina, trestia pereților și abia îndrăzneală la cuvânt, spuse că îl iubește ca „sarea-n bucate”.

Nici vântul și nici ploaia, toate într-o zi, nu ar fi mâniat mai fără măsură pe împărat! Căci neroade cuvinte îi părură și nerecunoscător copil gândi că are.

Și cu mintea furiei își alungă mezina de acasă și ștearsă hotărî să îi rămână mintea de chipul și de numele ei.

Fata cu greu merse, din plumb inima, de

plumb picioarele, dar, cum e rostul călătorului, într-o zi i se termină nevoia și ajunse la curtea altui împărat.

Și rugile și cuminența făcură să o întâlnească pe chelăreasa palatului, ce tocmai de mâini harnice și minte ageră avea nevoie. O luă să îi fie de ajutor.

Și bine se purta copila și rânduite rămăneau toate de pe urma ei că, într-o zi, cu zăbavă, împărăteasa hotărî să o cunoască. Și nedespărțite rămăseră la treburile palatului și la sfat.

Dar soarta e de pizmă ușoară și duși la război, și împărat și prinț, doar unul se întoarse cu scut dinainte. Pe prinț îl betegira rău în luptă.

Și cum stătura și împărăteasa-mama și slujnica lângă obrazul și vrerea lui, până se puse pe picioare!

Iar dacă întâi ca frații se văzuseră fata și prințul, boala lungă și grea făcu să fie doar unul pentru altul și să se îndrăgostească.

Bogății avea împăratul și numai un fecior, îndată se puseră să anunțe în patru zări nunta. Vânat și păsări de curte, pâine din caimac de lapte din cel gras, vin ca ambra dar și din cel de boabe înserate și cămoase.

Și toți cinstiră veselia și împlinirea casei cele noi și doar un împărat, de departe chemat de mireasa-prințesa aspru ridică cuvântul și ocări nunta și pe cei de îi rânduiseră în față bucatele.

Căci nici gust nu aveau, nici de un împărat nu păreau să facă cinste.

Atunci se ridică prințesa și cu dreaptă și știutoare vorbă recunoscă că acela îi este părinte și că mâncarea i-o gătise chiar ea, fără brumă de sare, doar miere și zahăr.

Așa i se rușină cugetul tatălui fetei și iertare își ceru pentru cum o năpăstuiuse.

Și tot cheful și, de mai cheful și azi, să vedem cine le apără ogoarele!

Laura Cătălina Dragomir
Ilustrații: Nona Oprixor (Deep Dream Generator)

DV LOGISTICA

643 063 263

COLETE

CU LIVARE

LA DOMICILIU

IN TOATĂ ROMÂNIA

CĂTUN - SAT - COMUNĂ - ORAȘ

ART PRES

Artpres va fi site-ul tau preferat de noutati
si articole cu o plaja larga de interes
publicitar si documentar

www.artpres.ro

- MEDIA
- MUZICA
- MEDICINA
- TEHNOLOGIE
- COMUNICATE
- TEATRU SI FILM
- ANTREPRENORAT
- CAZURI UMANITARE
- NEWS
- SPORT
- LIFESTYLE
- EDUCATIE
- COREGRAFIE
- PSIHOLOGIE
- EVENIMENTE
- STIRI PRIN GAURA CHEII